LKS OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas mėnesį, išskyrus liepą-rugpjūtį
Kaina $2.00. Redakcijos adresas:
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1352

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
Official Organ Published Monthly
Except July and August
341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207
Tel. 827-1351 Publication No. 214320

Nr. 3 KOVAS — MARCH, 1981 Vol. 64

L. K. SUSIVIENIJIMO KUOPŲ DĖMESIUI

Kaip jau pranešta, Direktorių Tarybos nutarimu mūsų organizacijos trimetinis seimas įvyksta šiemet liepos 12, 13 ir 14 dienomis Rochester, N.Y.

Visos kuopos yra kviečiamos išrinkti savo atstovus ir jų antrininkus. Pagal mūsų Susivienijimo įstatus, kiekviena kuopa turi teisę siųsti vieną atostovą, nežiūrint jos narių skaičiaus. Esant kuopoje daugiau kaip 25 nariams, atstovai renkami po vieną nuo 25 narių, o nuo likučio, ne mažesnio kaip 15 narių, renkamas dar vienas atstovas.

Atstovai renkami kuopų susirinkimuose, iš anksto pranešus nariams apie būsimus rinkimus. Atstovai turi būti išrinkti ne anksčiau kaip 90 dienų ir ne vėliau kaip 30 dienų prieš seimą. Taigi birželio 12 d. yra paskutinė diena, kurią gali būti išrinkti seimo atstovai ir jų antrininkai.

Atstovų išrinkimo pažymėjimai turi būti atsiųsti į Centro raštinę ne vėliau kaip 15 dienų prieš seimą.

Konstitucijos ir įstatų pakeitimų siūlymai turi būti pateikti statutų komisijai ne vėliau kaip 90 dienų prieš seimą.

L.K.S. Vykdomasis Komitetas

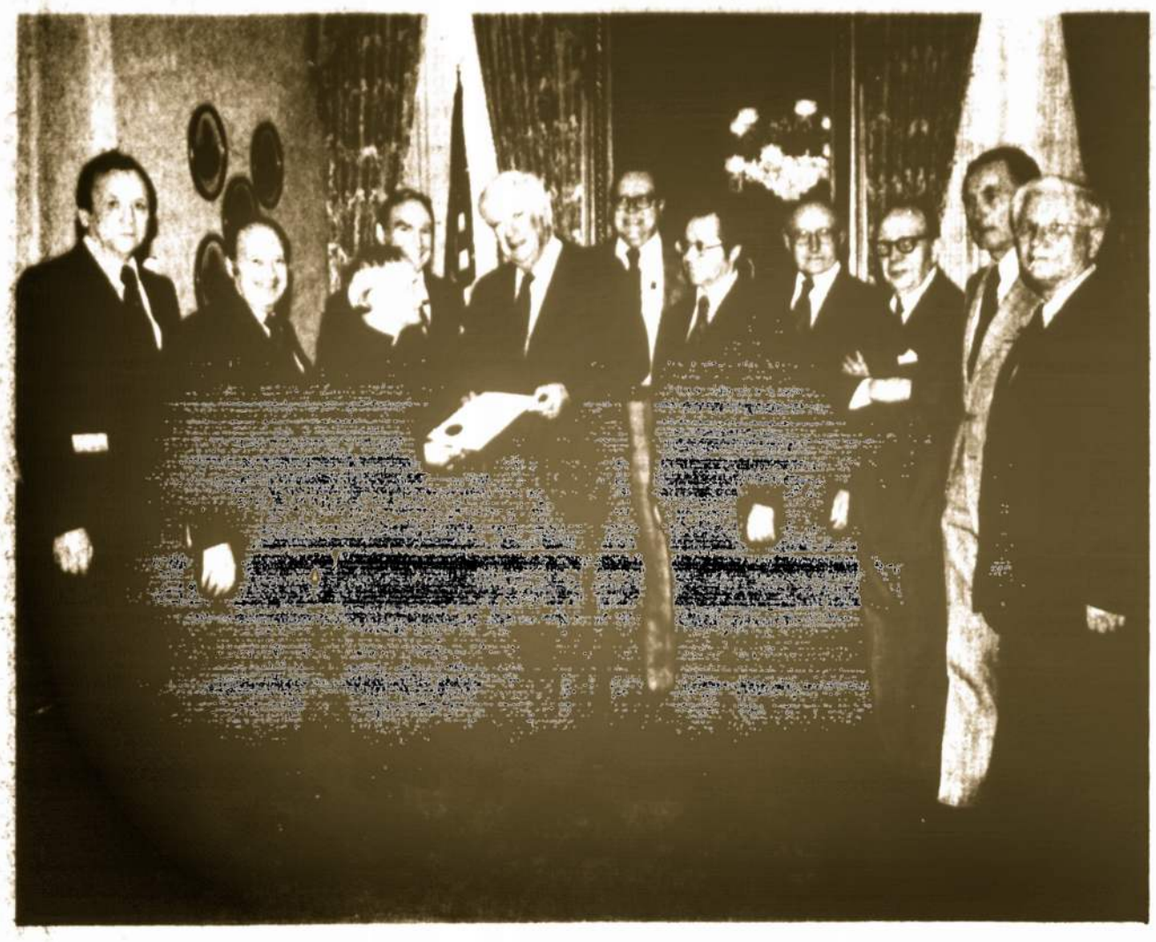

Lietuviai ir lietuvių bičiuliai JAV Atstovų rūmų pirmininko Tip O'Neil kabinete Washingtone prieš Lietuvos nepriklausomybės minėjimą Atstovų rūmuose vasario 18. Iš kairės: dr. Leonas Kriaučeliūnas, Alto vicepirm., kongresmanas Frank Annunzio (Ill.), pravedęs minėjimą, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, sukalbėjęs maldą, kongresmanas Jim White (Tex.), demokratų lyderis, Tip O'Neil (Mass.), duoda Atstovų rūmų svečio žymenį, kongresmanas Edward Derwinski (Ill.), dr. Jonas Genys, Antanas Vaičiulaitis, Lietuvos atstovas Washingtone dr. Stasys Bačkis, Amerikos Balso lietuvių skyriaus direktorius Alfonsas Petrutis, Alto vicepirm. Teodoras Blinstrubas. Nuotr. K. Jewell

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS WASHINGTONE, D.C.

Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atkūrimo 63-čios metinės paminėtos šalies sostinėje šiemet ypač reikšmingai. Minėjimo pradžia — vasario 15 dieną 10 val. rytą iškilmingos Mišios arkivyskupijos Šv. Mato katedroje. Jas koncelebravo penki kunigai, kurių du lietuviai — tėvas Tomas Žiūraitis, dominikonas, ir kun. Danielius Murrow iš Grand Rapids, Mich., studijuojąs Katalikų universitete Washingtone. Mišios aukotos lotynų kalba, lotyniškai giedojo ir katedros choras.

Pamokslą sakęs kun. Ralph Duffy labai vykusiai panaudojo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" skelbiamus duomenis apie tikinčiųjų ir Bažnyčios vargus sovietinės okupacijos sąlygomis. Pamokslininkas ypatingą dėmesį atidavė neseniai iš Sibiro tremties grįžusiai Nijolei Sadūnaitei, pacituodamas jos įvairius pasisakymus nelaisvės dienomis—tai ryškiausias liudijimas jos ištikimybės savo tikėjimui, savo žmonėms ir sunkiausiomis valandomis.

Mišiose tikinčiųjų maldose dauguma parašymų buvo skirti Lietuvai, jos tikintiesiems, jos jaunimui ir vaikams, kad jiems nepritrūktų ryžto išlikti ištikimais savo tautiniam ir religiniam paveldėjimui. Mišių procesijoje drauge su katedros choru ir kunigais žygiavo Washingtono lituanistinės mokyklos vaikai, apsirengę tautiniais drabužiais.

Daugelio maloniam nustebimui, mišių pabaigoje, kai vargonai užgrojo Lietuvos himno meliodiją, katedros choras, kuriame nėra nei vieno lietuvio, pradėjo garsiai giedoti "Lietuva, tėvyne mūsų", drąsiai tardamas himno žodžius lietuviškai. Gausiai pamaldose dalyvavę Washingtono ir apylinkės lietuviai tuojau įsijungė į giedojimą ir taip Lietuvos himnas galingai skambėjo Washingtono arkivyskupijos katedroje.

Katedros biuletenyje paskelbta, kad iškilmingosios mišios vasario 15 d. laikomos Lietuvos nepriklausomybis intencija. Atskirai biuletenyje pateikta ir keletas duomenų iš Lietuvos istorijos. Kadangi parapijos biuletenis dalinamas tikintiesiems per visas devynerias sekmadienio mišias, vasario 15 d. su Lietuva galėjo susipažinti bent keletas tūkstančių asmenų, atsilankiusių Šv. Mato katedroje.

Apie Lietuvos himno giedojimą buvo taip pat atskirai pranešta į pamaldas atsilankiusiems. Po mišių Lietuvos vyčių kuopa katedros salėje surengė kavutę su užkandžiais. Pamaldų

Viešas susirinkimas

Vėliau Latvių salėje, Rockvillėje, Washingtono priemiestyje, įvyko viešas minėjimas, kuriam vadovavo Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Linas Kojelis. Trumpą sveikinimo žodį pasakė Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis (jis perskaitė ir valstybės sekretoriaus Alexander Haig raštą, kurs spausdinamas atskirai). Visi minėjimo dalyviai su pasitenkinimu palydėjo valstybės sekretoriaus pareiškimą, jog jis gerai žinąs ir gerbiąs "lietuvių atsidavimą laisvo apsisprendimo, laisvės ir nepriklausomybės principams". Minėjime dalyvavęs valstybės departamento Baltijos valstybių skyriaus vedėjas Thomas Longo perdavė valstybės sekretoriaus ir savo asmenininius linkėjimus.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo kongresmanas Charles Dougherty, respublikonas iš Philadelphijos. Jis pasisakė su Lietuvos laisvės bylos reikalais gerai susipažinęs prieš kelerius metus, ir nuo to laiko jis pasiryžęs ginti Lietuvos ir jos Baltijos kaimynų, Latvijos ir Estijos, laisvės bylą Kongrese, nes tai šventas reikalas.

Kongr. Dougherty pranešė esąs kopirmininkas naujai sukurto kongresinio komiteto Baltijos valstybių ir Ukrainos reikalams. Per šį komitetą bus galima rūpintis Kongrese svarbiausiais Lietuvos ir jos kaimynų reikalais. Atstovų Rūmuose jis buvo pasiūlęs rezoliuciją, siekusią užtikrinti Lietuvos diplomatinio atstovavimo tęstinumą. Tas reikalas jau esąs patenkinamai išspręstas. Lietuvos pasiuntinybė Washingtone neišnyks, — sakė Dougherty. Savo kalboje kongr. Dougherty kreipėsi ir tiesiog į Lietuvą, nes jo kalba buvo įrašoma "Amerikos balso" transliavimui į Lietuvą. Lietuvos žmonėms kongr. Dougherty sakė: "Jūs nesate pamiršti . . . Mes esame jūsų pasitikėjimo saugotojai, kol jūs atgausite laisvę. Jūsų kova su priespauda ir okupacija yra mūsų kova . . . Jumyse degąs laisvės žibintas dega mumyse, laisvos tautos žibinto niekados negali užgesyti nei priespauda, nei baimė, nei įkalinimas . . . Laisvos Lietuvos žibintą mes nešime savo širdyse, kol jūs būsite laisvi."

Kongresmano Dougherty kalba buvo pertraukta kelis kartus didžiuliu plojimu, reiškiant pritarimą ir dėkingumą šiam nuoširdžiam Lietuvos draugui.

Jautri malda

Minėjimas pradėtas Tėvo Tomo Žiūraičio jautriai sukalbėta turininga invokacija. Joje Tėvas Tomas įpynė iš Sibiro taigų atėjusios vieno lietuvio maldos žodžius:

"Švenčiausioji Trejybe, noriu Tave pagarbinti kantrybe ir paguoda savo bendradarbiams. Duok mums išminties ir jėgų ramiai iškęsti visus nesusipratimus, panieką ir neapykantą . . . Palaimink visą mano tautą ir visus kenčiančius už Tiesą. Sujunk mus visus vienybėn gyvu tikėjimu, nepalaužiama viltimi ir nežinančia ribų meile" . . .

Bostoniečių pasirodymas

Minėjimo antroje dalyje šauniai pasirodė Bostono lietuvių etnografinis ansamblis, padainuodamas senovinių dainų ir pašokdamas įdomių šokių, susijusių su Lietuvos kaimo gyvenimu. Bostoniečių pasirodymas labai šiltai sutiktas ir palydėtas. Minėjimo vadovas Linas Kojelis nepagailėjo užtarnautų padėkos žodžių, o publika — šiltų plojimų.

Priėmimas Pasiuntinybėje

Vasario 16-tąją, pirmadienį, Lietuvos laisvės šventė minėta

(nukelta į 2 psl.)

Pennsylvanijos gubernatorius Dick Thornburgh pasirašo proklamaciją Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo proga. Su gubernatorium nuotraukoj Lietuvos vyčių Pennsylvanijos centrinės kuopos nariai. Šalia gubernatoriaus sėdi vyčių kuopos prezidentas Juozas Yanalaitis ir Louis Skeparnias, gubernatoriaus etninių reikalų komisijos direktorius.

PER VATIKANO RADIJĄ 40 METŲ LIETUVIŠKAI

Vatikano radijas vasario 12 minėjo savo amžiaus 50 metų sukaktį. Prieš 50 metų — 1931 vasario 12 — tuometinis popiežius Pijus XI pirmą kartą radijo bangų pagalba kreipėsi į visą pasaulį, taip atidarydamas pirmąjį Vatikano radijo siųstuvą, kurį įrengė pats radijo išradėjas genialusis italų fizikas Guglielmo Marconi. Šiandien popiežiaus radijas yra vienas iš stipriausių ir plačiausiai klausomų visame pasaulyje. Jo programos yra perduodamos 35-kiomis įvairiomis kalbomis. Šiame tarptautiniame įvairių kalbų chore prieš 40 metų — 1940 lapkričio 27 — pirmą kartą prie popiežiaus radijo mikrofono suskambėjo ir lietuvių kalba.

Minėdami auksinį popiežiaus radijo jubiliejų, mes, lietuviai, drauge minim ir savos lietuviškos Vatikano radijo programos 40-ties metų sukaktį.

Auksinio jubiliejaus proga popiežius Jonas Paulius II didingoj Siksto koplyčioj Vatikane aukojo iškilmingas mišias. Drauge su Šventuoju Tėvu koncelebravo Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli, keturi Vatikano radijo direktoriai, etninių sekcijų vadovai ir bendradarbiai — iš viso daugiau negu 50 kunigų. Tarp jų buvo ir du lietuviai kunigai.

Lietuviam šio jubiliejaus proga buvo parodytas ypatingas dėmesys. Mišių dieviškojo žodžio liturgijos pirmajam skaitiniui buvo parinkta **lietuvių** kalba. Evangelija buvo paskaityta angliškai. Jubiliejinės mišios buvo transliuojamos į visą pasaulį su paaiškinimais šešiomis pagrindinėmis kalbomis. Visi komentatoriai atkreipė dėmesį į lietuvių kalbą, kuria buvo skaitomas pirmasis skaitinys, paimtas iš apaštalo šv. Pauliaus laiško romiečiam.

Tarp šešių invokacijų tikinčiųjų maldose viena buvo skirta už tuos, kurie kenčia religinės laisvės slopinimą ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus. Ši maldos invokacija buvo skaitoma kinų kalba.

Po Evangelijos tartame žody popiežius Jonas Paulius II Vatikano radiją aptarė kaip nepaprastai vertingą, nepamainomą priemonę Bažnyčios tarnyboj. Popiežiaus radijo tikslas yra skleisti Kristaus Evangelijos tiesą, stiprinti Bažnyčios vienybę, visus sutelkiant apie Kristaus Vietininką žemėj. Šv. Tėvas ragino Vatikano radijo bendradarbius šią svarbią misiją atlikti su pilnu atsakomybės nujautimu ir su giliu įsitikinimu, kad Kristaus tiesos skelbimas neša visų laikų žmogui tikrąją, pilnutinę pažangą.

Baigdamas Jonas Paulius II atskirai kreipėsi į Vatikano radijo klausytojus, ypač į tuos, kurie kenčia dėl Kristaus:

"Visus jus kviečiu vis labiau jaustis didžiosios Bažnyčios šeimos dalim, mistinio Kristaus Kūno dalim . . . visi esam viena Jėzuje Kristuje. Ir jeigu kam nors iš jūsų buvo suteikta malonė ne tik tikėti į Kristų, bet ir kentėti dėl Kristaus, tad težino, kad aš su meile visada esu šalia jo, būdamas tikras, kad, kaip sako apaštalas šv. Paulius, "Dievo žodis yra nesurakinamas".

Lietuvos pasiuntinybės rūmuose. Visą dieną plevėsavo prie jos iškelta nepriklausomos Lietuvos trispalvė. Vakare įvyko skoningas priėmimas vyriausybės atstovams, užsienio diplomatams, visuomenei. Visus svečius sutiko priėmimo šeimininkai—Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis ir p. Ona Bačkienė. Atsilankiusių svečių tarpe buvo naujasis Šv. Sosto apaštalinis delegatas arkiv. Pio Laghi, naujasis Washingtono arkivyskupas James Hickey, kongresmanas Charles Dougherty, iš valstybės departamento — rytų Europos skyriaus vedėjas Peter Bridges, Baltijos skyriaus vedėjas Thomas Longo, ir protokolo pareigūnai, diplomatinio korpuso dekano pareigas einąs Drambliakaulio Kranto ambasadorius, įvairių

Visiems ir visada gera apsidrausti Lietuvių Katalikų Susivienijime, kuris savo nariams duoda įvairias apsidraudimo galimybes. Visi nariai kviečiami ir raginami suieškoti Lietuvių Katalikų Susivienijimui naujų narių. Surinkę bent penkis naujus narius nemažesnei kaip $5000.00 bendrai apdraudos sumai, gaus šių metų seimo proga Rochester, N.Y., viešbuty nakvynes nemokamai trim naktim, dovanai bilietą į banketą. Taip pat tokie nariai turės privilegijų skirstant stipendijas studijuojančiam jaunimui.

GARSAS

Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207 Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington, St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription $2.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

$2.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

ŠVENTOJO PĖDOS VILNIUJE

Tarp didžiųjų Vilniaus miesto brangenybių ir papuošalų yra Aušros Vartai ir šv. Kazimiero karstas. Kiekvienas turistas, atklydęs iš kitų miestų ir kitų kraštų, juos aplanko ir jiems nusilenkia.

Kadaise šv. Kazimiero karstas buvo padėtas jo vardo koplyčioje prie katedros šono, bet okupantai atėmė iš tikinčiųjų katedrą, pavertė ją senųjų paveikslų galerija ir koncertų sale. Šventojo karstą tada iš jo vardo koplyčios pernešė į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią Antakalnyje ir ten padėjo didžiajame altoriuj. Tai buvo 1953 metais. Dabar šioje koplyčioje prie katedros tik sienos freskos, — dideli paveikslai — karalių skulptūros primena šį karalaitį, kuris kelis šimtmečius ilsėjosi Vilniuje.

Buvo dar ir kita šventovė, skirta šv. Kazimiero garbei, — tai jo vardo bažnyčia, pastatyta jėzuitų 1604-1615. Bažnyčia buvo prie senosios miesto rotušės, dabartinio Dailės Muziejaus, pakeliuje į geležinkelio stotį, netoli Aušros Vartų. Ši bažnyčia rusų okupantų buvo labiausiai puolama ir niekinama, naikinama. Niekino ir puolė dėl to, nes šv. Kazimieras buvo surištas su antirusiška veikla. Šv. Kazimiero šaukdavosi lietuviai, kada užgriūdavo nelaimės iš rytų. 1655 metais rusai buvo įsiveržę į Lietuvą, sudegino Vilniaus miestą, naikino ir kitus miestus. Po tos okupacijos Lietuvos žmonės kelis šimtus metų giedojo: "Kazimieras šventas iš dangaus atėjo, kurį žalnieriai ant oro regėjo"

Kai 1795 metais rusai okupavo Lietuvą, tada jie puošnią Šv. Kazimiero bažnyčią pavertė cerkve. Uždraudė giedoti ir giesmę apie šv. Kazimierą. Po pirmojo pasaulinio karo Šv. Kazimiero bažnyčia buvo atgauta, o dabar ten yra įrengtas ateizmo muziejus.

Dabar kas nuvyksta į Vilnių, aplanko Aušros Vartų Mariją ir nuvyksta į Antakalnį, į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią pagarbiai nusilenkti šventojo palaikams. Visi jaučia, kad jis glaudžiai surištas su Vilniumi, kad čia jis palaidotas, bet kaip tai buvo, ar ilgai šventasis gyveno Vilniuje?

Šv. Kazimieras gimė 1458 spalio 3 Krokuvoje. Jo tėvas buvo Kazimieras, Lenkijos karalius ir Lietuvos Didysis Kunigaikštis, motina Elzbieta, habsburgietė, iš Austrijos. Tėvas mokėjo lietuviškai, gudiškai, lenkiškai. Ar jo sūnus Kazimieras mokėjo lietuviškai, nėra įrodyta. Greičiausiai nemokėjo. Kazimieras, būsimas šventasis, kalbėjo lenkiškai, lotyniškai, vokiškai.

Jis užaugo Krokuvoje, karaliaus dvare. Apie Lietuvą girdėjo tik pasakojimus. Gal į Lietuvą būtų ir nenuvažiavęs, jei ne Lietuvos didikai. Jie ėmė skųstis, kad karalius — didysis Lietuvos kunigaikštis, per mažai gyveno Lietuvoje. Vis Lenkijoje ir Lenkijoje. Jei taip toliau bus, tai Lietuva turės sau pasieškoti kito valdovo.

Karalius Kazimieras išsijudino į Lietuvą. Pasiėmė ir savo sūnų Kazimierą. Jį buvo numatęs savo įpėdiniu. Iš anksto norėjo įtraukti į valstybinius darbus, kad susipažintų su rūmų tvarka, su darbais. Taip karalaitis Kazimieras, turėdamas 16 metų, pirmą kartą atvyko į Vilnių. Tai buvo 1474 metais. Keliavo jie tada žiemą ir net medžiojo Beržų giriose, kur kadaise medžiojo ir jo senelis Jogaila ir kiti Lietuvos valdovai.

Nežinia, kokį įspūdį jam paliko to meto Vilnius, jo bažnyčios, pilys, dvarai. Nežinia, ar greitai jis grįžo į Krokuvą, bet jis jau buvo pažįstamas su Vilniumi ir tą pažintį pagilino toliau. 1475 metais Vilniuje šventė Velykas, 1476 Kalėdas, o 1477 gavėnios laiku Kazimieras gyveno Trakų pilyje. Visą tą laiką jis pagelbėjo tėvui įvairiuose darbuose. Paskui vėl grįžo į Lenkiją, o 1478 su tėvu buvo Lietuvos Brastoje, 1479 trys karalaičiai medžiojo Lietuvos miškuose ir Kalėdoms sustojo Gardine.

1481, tai yra lygiai prieš 500 metų, Lietuvos didikam nepatiko toks karaliaus važinėjimas ir Lietuvos užmiršimas. Lietuvos didikai reikalavo vietininko, o karalius nenorėjo skirti. Tada jis pats atvyko ir norėjo ilgiau pasilikti. Tada buvo rengiamas sąmokslas prieš karalių ir jo šeimą. Buvo numatyta vienų vestuvių metu nužudyti karalių ir jo sūnų. Bet sąmokslas buvo išaiškintas, taip ir išliko abu Kazimierai, tėvas ir sūnus. Tėvas tada dvejus metus gyveno Vilniuje, o sūnus Kazimieras grįžo į Krokuvą ir ten jo vardu valdė kraštą.

1483 metais gegužės mėnesį jis vėl atvyko į Vilnių, dirbo valstybės kanceliarijoje, tvarkė įvairius krašto reikalus. Ir čia jis buvo pamaldus, darbštus, net naktį eidavo melstis prie katedros durų. Globojo vargšus. Bet jis jau tada sirgo džiova.

1484 metų pradžioje jis su motina ir broliu Jonu Albertu pasitraukė į Gardiną, kur taip pat buvo karaliaus pilis. Ten jis ir mirė 1483 metais kovo 4 d., eidamas 26 metus. Tai buvo ketvirtadienis po Pelenų dienos.

Daug kur maišoma ir rašoma, kad jis miręs Vilniuje. Tai netiesa. Jis iš Gardino buvo pervežtas į Vilnių ir ten katedroje palaidotas. Taip davė pradžią karalių kapams. Iš Vilniaus jis ėmė garsėti savo stebuklais, savo šventumu. Jau 1517 metais pradėta jo kanonizacijos byla.

Jo karstas buvo laikomas katedroje, Goštautų-Katkevičių koplyčioje. Lietuvos valdovai jam pastatė specialią koplyčią. Pradėjo Zigmantas Vaza. Koplyčią pastatė žymus architektas Dankoers. Ji baigta tik 1636 metais. Tais pačiais 1636 rugpiūčio 14 jo karstas buvo perneštas į jo vardo koplyčią, ir šv. Kazimieras buvo popiežiaus Urbono VIII paskelbtas Lietuvos globėju šalia šv. Jurgio ir šv. Mikalojaus. Jis buvo paskelbtas vyriausiu Lietuvos globėju. (p.j.)

Šv. Kazimieras. Dail. Z. Kolbos vitražas pranciškonų koplyčioje Kennebunkporte, Maine.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS WASHINGTONE, D.C.

(atkelta iš 1 psl.)

valstybių atstovai, Washingtono mėro atstovas, lietuvių visuomenės veikėjai.

Minėjimas Senate, vadovaujant sen. Percy

Amerikos Lietuvių Tarybos rūpesčiu prieš 30 metų pradėtas Vasario 16-tos minėjimas Kongrese ir šiemet pravestas.

Senate Vasario 16-toji paminėta vasario 17 d., vadovaujant senatoriui Charles Percy, respublikonui iš Illinojaus, senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui. Savo įžanginiame žodyje sen. Charles Percy sakė:

"Mes pagerbiame Lietuvos respublikos įsisteigimą 1918 metais ir priėmimą 1922 konstitucijos, užtikrinusios žodžio, susirinkimų ir religijos laisvę ... Su didžiu apgailestavimu mes prisimename Sovietų Sąjungos įvykdytą užgrobimą Lietuvos 1940 metais ir Maskvos primetimą (Lietuvai) svetimo priespaudos valdymo tebesiaučiančio ir šiandien", — kalbėjo sen. Percy.

"Tačiau labiausiai mes pagerbiame, — tęsė sen. Percy — lietuvių tautą, kovojančią per tiek metų svetimųjų valdžioje, kad išlaikytų savo religinį, kultūrinį ir tautinį paveldėjimą. Mes taip pat sveikiname lietuvių kilmės Amerikos piliečius, savo įnašu praturtinusius šios didžios šalies gyvenimą, ir tuo pat metu branginančius savo lietuviškąjį paveldėjimą ir be atvangos siekiančius, kad Lietuvos nedalia būtų pasaulio dėmesyje", — sakė sen. Percy.

Toliau sen. Percy prisiminė savo vizitą prieš kelerius metus Baltijos valstybėse. Tos kelionės metu jis mėginęs simbolizuoti ir išreikšti Jungtinių Valstybių, jų senato, jų Kongreso dėkingumą už tai, kad lietuvių kilmės amerikiečiai niekada nežiūrėjo į savo laisvę paviršutiniškai, jie branginą savo laisvę, bet jie niekada nenurims, kol bent kiek tos laisvės negalės pajusti ir jų kilmės kraštų žmonės.

Rimtas rūpestis ...

Sen. Percy pareiškė esąs patenkintas, kad Jungtinių Valstybių delegacija Madride, Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijoje, padarė pareiškimą, jog Jungtinės Valstybės nepripažįsta Sovietų Sąjungos prievartinio Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į savo valstybės sudėtį ir priminė apie persekiojimą 45 pabaltiečių, kurie pasirašė 1979 m. rugpiūčio mėnesio pareiškimą, reikalaujantį Sovietus panaikinti Molotovo-Ribbentroppo 1939 m. paktą, pagal kurį Baltijos valstybės aneksuotos. Tas Amerikos pareiškimas Madride, sakė sen. Percy, yra ryškus įrodymas, kad Sovietų įvykdytas neteisėtas Lietuvos ir jos seseriškų Baltijos kaimynių užgrobimas tebėra mūsų vyriausybės rimtu rūpesčiu. Aš didžiuojuosi, kad Amerika pasisako už pagrindines žmogaus laisves ir Baltijos valstybių tautinį neliečiamumą, — jautriai pabrėžė senatorius Percy savo kalboje senate.

Toliau sen. Percy reiškė savo gilią pagarbą lietuvių tautai, sakydamas turįs viltį, kad Baltijos valstybių teisėtos aspiracijos vieną dieną taps tikrove. Baigdamas savo kalbą senate vasario 17 d., senatorius Charles Percy sakėsi niekada neužmiršiąs lietuvių tautos.

Kitų senatorių pareiškimai

Sen. Dale Bumpers, demokratas iš Arizonos, savo žodyje apgailestavo, kad Stalino laikotarpio žiaurumus pakeitė nauji, sistematiški sovietinės vyriausybės kėslai sužlugdyti Helsinkio susitarimų stebėjimo grupes, stebinčias religinės ir kultūrinės laisvės pažeidimus Lietuvoje.

Senatorius John Heinz, respublikonas iš Pennsylvanijos, peržvelgė svarbesniuosius įvykius Lietuvoje nuo 1939 metų spalio mėnesio, kai Lietuva turėjo prievartą įsileisti sovietines karines bazes, iki aneksavimo 1940 metų rugpiūčio mėnesį. Heinz priminė Viktoro Petkaus, Petro Plumpos, Balio Gajausko įkalinimus. "Jie ir tūkstančiai kitų dabar nutildyti, bet mes laisvajame pasaulyje turime kalbėti už juose", sakė senatorius Heinz.

"Mes neužmiršime ..."

Senatorius Alfonse D'Amato, respublikonas iš New Yorko, pasisakė vasario 15 d. dalyvavęs Amerikos lietuvių tarybos New Yorke suruoštame Lietuvos laisvės šventės minėjime, kuriame jis pasakęs kalbą. Sen D'Amato paprašė senato sutikimo, kad toji jo kalba būtų paskelbta ištisai Kongreso užrašuose—Congressional Record. Taip ir padaryta. Sen. D'Amato sakė: "Aš noriu, jog Lietuvos žmonės žinotų, kad mes neužmiršime nei jų, nei jų kovos". Senatorius dar pažymėjo, kad, būdamas J.V. Helsinkio komisijos nariu, jis stengsis veikti, jog visi Helsinkio susitarimų signatarai vykdytų savo įsipareigojimus. Sen. D'Amato sakėsi jungiąsis prie lietuvių troškimų ir maldų, kad vieną dieną pagaliau lietuvių tauta vėl spindėtų visiškos laisvės šviesoje.

Atitinkamus pareiškimus dar padarė kiti senatoriai. Vėliau senatorių Charles Percy aplankė Amerikos lietuvių delegacija, išreikšdama jam padėką už vadovavimą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimui senate. Delegacijoje buvo Altos vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas ir dr. Jonas Valaitis iš Chicagos, Altos įgaliotinis Washingtone prof. Jonas Genys, Vliko vicepirm. dr. Jonas Balys, Lietuvių moterų klubų federacijos atstovė Margarita Samatienė ir kiti. Senato diplomatų lošėje minėjimo metu sėdėjo Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis.

Bendruomenės priėmimas

Vasario 17 d. vakare viename senato svečių kambaryje-salėje įvyko Lietuvių Bendruomenės Washingtono apylinkės suruoštas priėmimas, kurį globojo senatorius Pete Demenici iš New Mexico. Tarp atsilankiusių senatorių buvo matyti Robert Dole iš Kansas, Paul Sarbanes iš Marylando, Schmitt iš New Mexico, Zorinsky iš Nebraskos, Jesse Helms iš No. Carolina ir Inouye iš Havajų, kongresmanas Donnelly iš Massachusetts. Priėmimui vadovavo apylinkės pirm. Linas Kojelis, Nemažai apsilankiusių skaičių sudarė Kongreso narių artimi asistentai. Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis pasisveikindamas su Kongreso nariais turėjo progą padėkoti jiems už pareiškimus Vasario 16-tos šventės proga. Iš sostinės ir apylinkės lietuvių atsilankė "Amerikos Balso" lietuvių skyriaus tarnautojai, Altos įgaliotinis dr. Jonas Genys, organizacijų valdybų nariai, Lietuvių žmogaus teisių komiteto pirm. dr. D. Krivickas su žmona, nemažai jaunimo veikėjų, kaip adv. Ernestas Raškauskas, Danelė Bieliauskaitė, Daina Penkiūnaitė, Asta Banionytė (vadovavusi vaišių stalui), Danutė Vaičiulaitytė.

Minėjimas Atstovų Rūmuose

Vasario Šešioliktoji J.V. Kongreso Atstovų Rūmuose paminėta vasario 18 dieną. Tai dienai kongresiniu garbės kapelionu pakviestas Tėvas Leonardas Andriekus, OFM. Kaip žinoma, Kongreso posėdžiai kasdien pradedami invokacija, kurią paprastai sukalba nuolatinis Kongreso kapelionas. Vasario 18 d. tos pareigos atiteko Tėvui Leonardui. Jas jis atliko labai veiksmingai — kun. Andriekaus maldos žodis buvo ir turiningas ir patraukliai pasakytas. (Maldos tekstas spausdinamas šiame "Garse" atskirai).

Po invokacijos kongresmanas Frank Annunzio, demokratas iš Illinojaus, supažindino Kongreso atstovus su kun. dr. Leonardo Andriekaus asmenimi, pateikdamas kelis biografinius duomenis. Kongr. Annunzio pažymėjo, kad Tėvas Leonardas yra ir žinomas poetas, išleidęs kelias eilėraščių knygas. Jis nurodė, kad kun. Andriekaus eilėraščių rinkinys yra pasirodęs ir anglų kalba.

Pirmoji apie Vasario 16 kalbėjo kongreso narė Fenwick iš New Jersey, pabrėždama, kad ši šventė yra plačiai lietuvių minima — juk tai diena, primenanti svarbų įvykį narsios tautos kovoje dėl nepriklausomybės ir laisvo apsisprendimo. Kalbėtoja priminė, kad 1940 m. Sovietų Sąjunga užpuolė ir aneksavo Lietuvą, sulaužydama savo 1920 m. pasirašytą taikos sutartį. Drauge p. Fenwick pabrėžė, kad Sovietų dominavimas nesužlugdė laisvę mylinčios lietuvių tautos dvasios. Amerikiečiams esą svarbu atnaujinti savo tikėjimą, kad Helsinkio susitarimai vieną dieną bus vykdomi Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu.

Kongresmanas John Ashbrook iš Ohio ragino nepamiršti, kad Lietuva dabar atspindi tą žiaurią tikrovę, kuri šiandien yra ištikusi visas komunistinio imperializmo valdomas tautas. Lietuvių tautos laisvės meilė atspindi visų sovietinės imperijos prispaustų tautų nusiteikimus.

Paskelbtas memorandumas

Kongr. Frank Annunzio savo žodyje pateikė ir Lietuvos himną anglų kalbą. Visa tai paskelbta Kongreso užrašuose. Prie savo kalbos jis prijungė ir memorandumą, kurį Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas Stasys Lozoraitis ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirm. dr. Kazys Bobelis nusiuntė Madrido konferencijoje dalyvaujančioms valstybėms. Memorandumas prašo konferenciją siekti Helsinkio susitarimų vykdymo, kuris iš tikrųjų reikštų: a. Sovietų Sąjungos karinių pajėgų ir administracinio bei policinio personalo ištraukimą iš Lietuvos, b. išlaisvinimą visų politinių kalinių, c. leidimą be jokių varžtų naudotis religijos ir kultūros laisvėmis, žodžio laisve ir visomis pagrindinėmis žmogaus laisvėmis, d. sukurti tarptautinę procedūrą, kuri užtikrintų Lietuvos gyventojams laisvus rinkimus, kai sovietinės ginkluotosios pajėgos bus pasitraukusios iš Lietuvos teritorijos.

Į savo pareiškimą kongrese kongr. Annunzio įjungė ir Lietuvos tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto kelis dokumentus apie pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Juose minimi Petro Plumpos, Povilo Buzo, Anastazo Janulio, Genovaitės Navickaitės ir Onos Vitkauskaitės vardai ryšium su jų suėmimais ir įkalinimais. Baigdamas savo kalbą kong. Annunzio reiškė viltį, kad lietuvių laisvės siekimas netrukus taps tikrove.

Keliasdešimt pareiškimų

Vasario 18 d. Atstovų Rūmuose apie Lietuvą pareiškimus padarė per 70 kongresmanų iš įvairių valstijų. Kongresmanas Charles Dougherty iš Philadelphijos įjungė ir visą tekstą savo kalbos, kurią jis pasakė Washingtono lietuvių bendruomenės surengtame minėjime vasario 15.

Tarp kalbėjusių buvo Edward Dervinsky iš Illinojaus, Brian Donnelly iš Massachusetts, Stratton, Ferraro ir Conable iš New Yorko, Van Jagd iš Michigano ir kiti. Lietuvos laisvės šventės minėjimo Atstovų Rūmuose metu svečių galerijoje sėdėjo Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis, rašytojas Antanas Vaičiulaitis, Altos vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas ir dr. Leonas Kriaučeliūnas, atvykę iš Chicagos, dr. Jonas Genys ir kiti.

Rašant šiuos žodžius apie 80 kongresmanų ir 15 senatorių Kongrese buvo kalbėję arba padarę oficialius pareiškimus apie Lietuvą minint jos atkūrimo 63-čiąsias metines.

j.b.l.

STEIGIAMA LITUANISTIKOS KATEDRA

PLB valdyba, per praėjusius kelerius metus rūpestingai tyrinėjusi galimybę steigti lituanistikos katedrą Š. Amerikoje, savo 1981 kovo 1 dienos posėdy peržiūrėjo visus gautus siūlymus iš universitetų, lietuvių akademikų, kultūrininkų ir visuomenininkų. Po ilgų diskusijų PLB valdyba nutarė lituanistikos katedrą steigti University of Illinois at Chicago Circle ir prašyti visų pasaulio lietuvių paramos ir pagalbos šiam nutarimui įgyvendinti.

VAKARŲ PASAULIS IŠGIRSTA PAVERGTOS LIETUVOS KANČIAS

Lietuvos atstovo dr. S.A. Bačkio žodis į Lietuvą, pasakytas 1981 vasario 16

Brangūs Tautiečiai,

Vakaruose gyveną lietuviai iškilmingai mini Vasario Šešioliktąją, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Tąja proga Amerikos valstybės sekretorius Alexander M. Haig Jr. atsiuntė man raštą, kuriuo jis Jungtinių Valstybių vyriausybės ir tautos vardu perduoda lietuvių tautai ir man nuoširdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 63-čiųjų metinių proga. Savo rašte jis pažymi, kad prisimenama visur gyvenančių lietuvių gilus įsipareigojimas išlaikyti savo tautinį ir religinį paveldėjimą ir kad jis su pagarba vertina lietuvių kilmės asmenų Jungtinėse Valstybėse ir kitur pasišventimą laisvo apsisprendimo, laisvės ir nepriklausomybės principam. Tas gražus JAV vyriausybės ir tautos vardu mostas konkrečiai parodo, kad JAV tvirtai nuo 1940 liepos 23 pareiškimo nepripažįsta priverstinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir tebepripažįsta Lietuvos diplomatinius ir konsularinius atstovus, paskirtus nepriklausomos Lietuvos vyriausybės. Pridurtina, kad JAV senate š.m. vasario 17, o atstovų rūmuose vasario 18 minima Vasario Šešioliktoji, paryškinant dabartinę Lietuvos tautos padėtį.

Nuoširdžiai sveikindamas Jus, Brangūs Tautiečiai, Vasario 16-osios proga, su liūdesiu konstatuoju, kad mūsų krašto okupantas aštriai persekioja laisvės trokštančius lietuvius, vykdo rusinimo politiką ir varžo religijos laisvę. Mum gerai žinoma, kad pavergtoj tėvynėj lietuvių tauta kenčia ir kad ten nesiliaujama protestuoti prieš okupaciją ir visas priemones, kuriomis Lietuvos okupantas siekia panaikinti lietuvių tautos kultūrinį savitumą ir kiekvieno tautinio gyvybingumo ženklą, nesilaikydamas Sovietų Sąjungos iškilmingai pasirašytų sutarčių ar susitarimų — Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos, Helsinkio Baigiamojo Akto bei kitų konvencijų.

Lietuvos diplomatinė ir konsularinė tarnyba, lietuvių organizacijos, visi lietuviai Vakaruose gaunamas iš pavergtos Lietuvos pogrindžio leidinių žinias pateikia Vakarų kraštų vyriausybėm, parlamentaram, visuomenei ir spaudai. Sovietų Sąjungos Lietuvoj padaryti nusižengimai pagrindinėm laisvėm ir žmogaus teisėm plačiai buvo minėti pirmoj Madrido konferencijos sesijoj ir Vakarų kraštų spaudoj.

Šiomis dienomis paskelbtame JAV valstybės departamento leidiny apie žmogaus teises rašoma, kad "Sovietų įstaigos pradėjo labiau persekioti aktyvistus už žmogaus teises ir daug stipriau negu anksčiau, kada žmogaus teisių sąjūdis prasidėjo . . ." Vakaruose tikima, kad disidentų judėjimas Sovietų Sąjungos valdomoj teritorijoj ir Vakarų kraštų politikų, parlamentarų, mokslininkų, rašytojų, darbininkų veikla už pagrindines laisves ir žmogaus teises stiprės, nors Sovietų Sąjunga siekia užgniaužti žmogaus teisių klausimą. Minėtoj Madrido konferencijoj Kremliaus atstovam nepavyko to nuslopinti, ir jie dėl savo arogantiškos laikysenos Afganistano bei žmogaus teisių klausimais suartino Helsinkio Akto Vakarų valstybių atstovus, kurie vieningai pasisakė prieš Sovietų atstovų skelbtas tezes.

Sovietų Sąjungos nesilaikymas jos pasirašytų sutarčių ir Vakarų kraštų sustiprėjusi tokios Sovietų laikysenos kritika yra stiprus pozityvus naujas reiškinys, kuris sustiprina mūsų įsitikinimą, kad mūsų tautos kančios ir skundai, peticijos bus geriau išgirsta ir suprasta Vakarų pasauly.

Pasaulinė įtampa visiem yra aiški. Mum svarbu yra, kad Sovietų Sąjunga nepajėgtų palaužti mūsų ryžto ir vilties laisvę atgauti. Ta viltis stiprina visus pavergtoj tėvynėj ir čia ginančius pagrindines laisves ir žmogaus teises. Vakaruose gyveną lietuviai kiekviena Vasario Šešioliktosios minėjimo proga pasiryžta daugiau ir stipriau veikti, kad Vakarai daugiau patirtų apie Sovietų Sąjungos priespaudos ir persekiojimų veiksmus mūsų tėvynėj, kurie plačiai yra atskleidžiami lietuvių pogrindžio leidiniuose, pasiekiančiuose Vakarus.

Tikėkim, kad bendromis pastangomis, ryžtingai veikdami vieningumo dvasioj, anksčiau ar vėliau pralaušim ledus Lietuvos laisvės byloj.

Dr. Stasys Bačkis, dabartinis Lietuvos atstovas Washingtone, vasario 10 sulaukė 75 metų amžiaus sukakties. Jis gimė 1906 vasario 10. Sveikiname!

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Amerikos Helsinkio komisijos nariai** oficialiai pasiūlė keturis asmenis Nobelio Taikos premijai gauti. Jie visi priklausė prie Helsinkio nutarimų vyksymo visuomeninių grupių. Pasiūlyti: rusas fizikas Juris Orlovas, žydas matematikas Anatolijus Ščeranskis, ukrainietis poetas Mikola Rudenko ir lietuvis istorikas Viktoras Petkus.

— **Kun. Antanas Rubšys,** Manhattan Kolegijos ilgametis profesorius ir pastovus Darbininko bendradarbis, neseniai parašęs dviejų tomų premijuotą veikalą "Raktas į Naująjį Testamentą", spaudai paruošė naują knygą "Šv. Rašto kraštuose". Knygą leidžia Krikščionis Gyvenime leidykla.

— **Scranton, Pa., vyskupas** J. Carroll McCormick savo diecezijos lietuvių parapijose vasario 14 ir 15 vykdė specialią rinkliavą pavergtos Lietuvos Bažnyčios paramai. Surinkti pinigai per prel. A. Norkūną, Švč. Trejybės lietuvių parapijos kleboną, Wilkes-Barre, Pa., persiunčiami Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai.

— **Amerikos rytinio pakraščio lietuvių tautinių šokių šventė** įvyks Hartforde, Trinity kolegijos patalpose, gegužės 30-31. Dalyvauja jauni šokėjai iš aštuonių Amerikos rytinio pakraščio vietovių. Visų bilietų kaina 8 dol. Juos galima iš anksto nusipirkti pas Birutę Monaco, 25 Richard Road, Manchester, Conn. 06040. Čekius rašyti: 'Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

— **Dailininkė Eva Kubbos** metinėj Archibaldo dailės parodoj Sydnėjuj vėl laimėjo Pringo premiją, kuri skiriama geriausiai dailininkei Australijoj. Ši premija Evai Kubbos įteikta jau šeštą kartą.

LIETUVA JAV PREZIDENTO INAUGURACIJOJ

Prezidento Reagano inauguracinis komitetas įnešė naujų elementų bei atošvaisčių inauguracijos iškilmėse. Tie naujumai reiškėsi labiau pabrėžiant iškilmingumą bei įspūdingumą su aristokratine išraiška.

Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė, kaip ir visų diplomatinių misijų šefai ir jų žmonos, buvo pakviesti dalyvauti visuose inauguracijos pobūviuose, pagerbiant JAV prezidentą ir viceprezidentą bei ponias Reagan ir Bush. Kartu su visais kitų valstybių ambasadoriais jie atstovavo pavergtai Lietuvai, tuo būdu pabrėžiant jos juridinę egzistenciją. Šiais laikais tai nepaprastas ir nelengvas uždavinys, reikalaująs didelio apdairumo.

Iškilmės prasidėjo inauguracijos išvakarių renginiais.

Sausio 18 Donald M. Kendall surengė diplomatinių misijų šefam ir jų žmonom pagerbti pietus. Juose dalyvavo diplomatai ir suvažiavę iš visos Amerikos įvairių pramonės ir prekybos įmonių žmonės bei senatoriai ir kongresmanai. Lietuvos atstovui teko daugiau šnektelti su buvusio Kersteno komiteto nariais (buvusiais kongresmanais), kurie sėdėjo prie to paties stalo. Į pietus atsilankė viceprezidentas su ponia Bush, pasveikindamas diplomatus ir visus kitus atsilankiusius. Tą pačią dieną Bačkiai dalyvavo gubernatoriam pagerbti rengtame priėmime.

Sausio 19 John F. Kennedy Center buvo The Distinguished Ladies priėmimas, pagerbiant ponią Nancy Reagan ir ponią Barbarą Bush. Diplomatinio korpuso ponios, kurių tarpe buvo ir O. Bačkienė, buvo susodintos Opera House ložėse, kur jos turėjo malonumą išgirsti ponių Reagan ir Bush žodžius bei sekti programą, kurią atliko orkestras ir baletas.

Tą pačią dieną Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė dalyvavo priėmime Smithsonian Institution, pagerbiant viceprezidentą ir ponią Bush. Protokolo pristatyti, Bačkiai pasveikino Lietuvos vardu viceprezidentą ir ponią Bush.

Prezidento inauguracijos dieną, sausio 20, visų iškilmių metu diplomatinį korpusą globojo valstybės departamento protokolo tarnyba. Ji parūpino autobusus diplomatam nuvežti į National Capitol, rūpinosi ten jų susodinimu diplomatinių misijų šefam ir jų žmonom skirtose vietose, arti prezidento tribūnos, ir po iškilmių autobusais parvežė juos atgal į valstybės departamentą.

Prezidentas po priesaikos pasakė turiningą kalbą, pabrėždamas pagrindinius JAV laisvės principus ir žmogaus teises, kuriais vadovaudamasi Amerika grindė daugiau kaip 200 metų savo valstybinę santvarką ir politinę veiklą.

Iškilmėm teikė nepaprastai gražų įspūdį jų suorganizavimas Capitol vakarinėj pusėj, iš kur matėsi Amerikos istoriniai, didingi paminklai: George Washington, Jefferson ir Lincoln.

Po prezidento priesaikos ir kalbos diplomatinis korpusas buvo pakviestas protokolo šefo ir ponios Valdez į Blair House pietų, po kurių diplomatai galėjo stebėti paradą jiem rezervuotose vietose.

Sausio 20 vakare 9 val. diplomatinis korpusas dalyvavo inauguracijos baliuj Pension Building, kur susirinko tūkstančiai iškiliųjų asmenų. Tai buvo tikras Amerikos diduomenės paradas, kur išorinis turtingumas ryškino jų dvasinius polėkius. Į tą balių atsilankė viceprezidentas ir ponia Bush, o kiek vėliau — prezidentas ir ponia Reagan. Viceprezidentas ir vėliau prezidentas savo trumpuose žodžiuose pasidžiaugė, kad diplomatinis korpusas, čia dalyvaudamas, išreiškia pasaulinės bendruomenės solidarumą ir parodo, jog visos valstybės kartu su amerikiečiais dalyvauja inauguracijos iškilmėse.

Paskutinis **inauguracinis** renginys buvo suruoštas prezidento ir ponios Reagan Baltuosiuose Rūmuose diplomatam pagerbti. Tuo buvo pareikšta pagarba jiem ir jų atstovaujamiem kraštam. Tai įvyko 1981 sausio 27 vakare. Priėmime dalyvavo 114 ambasadorių, 20 charge d' affaires, jų tarpe Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai su poniomis, be to, Amerikos Valstybių Organizacijos atstovai.

Priėmime Baltuosiuose Rūmuose viskas praėjo labai gražiai. Aukštieji svečiai buvo vaišinami šampanu, lengvais gėrimais bei šaltais užkandžiais.

Prezidentui ir poniai Reagan atėjus, diplomatinis korpusas ir jo atstovaujami kraštai buvo išvardinti per garsiakalbį ir pristatyti prezidentui ir poniai Reagan, viceprezidentui ir poniai Bush, valstybės sekretoriui ir poniai Haig.

Tuo ir baigėsi inauguracijos iškilmės, įvairinamos entuziastiškomis įkaitų grąžinimo išraiškomis.

-o-

Sausio 18 lietuvių respublikonų pirmūnai lankėsi Lietuvos pasiuntinybėj. Lietuvos atstovui ir O. Bačkienei buvo malonus susitikimas su lietuviais respublikonais, kurių tarpe buvo: Milūnas, Oksai, Talandžiai, dr. J. Genys, dr. Aldona Valienė, Eva Migonytė, Grumulaitienė ir sūnus. Atsilankiusieji buvo kukliai pavaišinti garbės vynu.

Amerikos Balsui 30 metų

Vasario 16-tą suėjo 30 metų, kaip pradėjo veikti Amerikos Balso lietuviškasis skyrius. 1951. II.16 dieną iškilmingai, dalyvaujant Amerikos valdžios atstovam, Lietuvos ministeriui ir pasiuntiniui Povilui Žadeikiui, buvo perduota pirmoji radijo programa į pavergtą kraštą. Drauge ją galėjo girdėti ir kiti Europoje gyveną lietuviai. Prie lietuviškojo Amerikos Balso skyriaus suorganizavimo daug prisidėjo Amerikos Lietuvių Taryba ir pati visuomenė, keldama klausimą, kad reikia pavergtą kraštą aprūpinti teisinga informacija.

Amerikos Balsas buvo įkurtas antrojo pasaulinio karo metu, 1942 metais. Kaip pats pavadinimas sako, tai buvo Amerikos valdžios oficialus balsas, kuris taip reikėjo ano meto Europos žmonėm. Europa kariavo. Ją trypė Hitleris, kuris sugebėjo visur skleisti tik propagandines žinias. Pavergtieji kraštai liko be žinių, be jokios vilties, nes vokiečių radijas trenkte trenkė propagandą apie jų laimėjimus.

Pokario metais Amerikos Balso veikla nebuvo sustabdyta. Priešingai, ji buvo išplėsta. Visur skverbėsi komunistinė, sovietinė propaganda. Prieš ją reikėjo pastatyti teisingą ir tikslią informaciją. Taip Amerikos Balsas savo laidas išplėtė į Afriką, Aziją, Pietų Ameriką.

Sovietų Sąjungos pavergtuose kraštuose žmonės skendo tamsoje. Ten buvo tik viena komunistinė informacija. Buvo skelbiama tik tai, kas jiem tiko. Apie tai rašo Elena Juciūtė savo knygoje "Pėdos mirties zonoje" ir ką tik išėjusiame jos epochiniame romane "Ąžuolynėlis". Dar Lietuvoje tebevyko ir partizaniniai karai. Pilna buvo visokiausių gandų, kad štai išsikels anglai, amerikiečiai, prasidės naujas karas.

Lietuviškasis Amerikos Balsas atnešė realybę, atnešė informaciją apie pasaulio įvykius. Tai buvo šviesa tamsoje, tai buvo nauja oro banga tvankiame kalėjime!

Amerikos Balso paskirtis buvo ne žmones agituoti, perplauti, bet perduoti gyvenimo tiesą, tikrovę. Perduoti žinias apie lietuvių veiklą, gyvenimą. Ir to užteko, nes pavergtas žmogus jau galėjo sugretinti savo propagandines žinias su žiniomis iš Amerikos Balso. Pavergtas žmogus lengvai suprato, kad tas laisvasis žmogus yra laimingesnis, nes jo nestumdo, neišnaudoja partija. Jis turi ir spaudos, ir žodžio laisvę. Pavergtasis žmogus išgirdo, ką daro laisvieji lietuviai tai laisvei apginti ir sugrąžinti į pavergtą kraštą. Ir tai stiprino ir guodė juos. Užaugo naujos kartos, kurios neregėjo nepriklausomos Lietuvos, bet iš Amerikos Balso ir iš kitų laisvojo pasaulio radijo stočių jie sužinojo tikrąją gyvenimo tiesą ir pasidarė patriotai, uolūs lietuviai.

Amerikos Balso transliacijos buvo trukdomos, bet vis ieškota būdų, kad tas laisvas žodis pasiektų kraštą. Dabar per dieną yra leidžiamos dvi skirtingos programos. Jos paskui kartojamos.

Amerikos Balsas į Sovietų Sąjungą kalba 36 kalbom per 109 siųstuvus, pertransliuotojus. Per savaitę Amerikos Balsas į Sovietų Sąjungą kalba 800 valandų! Kokia tai didžiulė jėga ateina oro bangomis į didįjį tautų kalėjimą, jėga, kuri vargšui žmogui duoda daug džiaugsmo ir daug vilties. Jį palaiko gyvą kaip žmogų toje baisioje nužmogintoje sistemoje.

Pradžioje lietuviškajam skyriui vadovavo dr. Kostas Jurgėla. Skyrius veikė New Yorke, bet paskui buvo perkeltas į Washingtoną, kad būtų lanksčiau, patogiau perduoti paskutines vyriausybės žinias, prisilaikyti nustatytos linijos ir tvarkos. Po dr. K. Jurgėlos vadovavo rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Dabar vadovauja Alfonsas Petrutis. Pirmieji tarnautojai jau beveik visi išėję į pensiją. Dabar priimta visa eilė naujų ir jaunų žmonių.

-o-

Esame dėkingi Amerikai, kad suprato pavergtų tautų padėtį ir kad suorganizavo tokį platų radijo tinklą į Sovietų pavergtas tautas. Nenutraukite tų transliacijų, nes ten žmogus visai užduš. Tik per Amerikos Balsą ten žmonės sužino, kas nutiko pačioje Lietuvoje. Kai susidegino Romas Kalanta, Vilniaus gyventojai skubėjo prie radijo aparatų, kad sužinotų, kas nutiko Kaune. Gatvėse girdėjo tik kuždesius, gandus, bet tikrovės nežinojo. Amerikos Balsas tada iš Washingtono ir pranešė tikrą tiesą, kad Kaune prie teatro susidegino jaunuolis, šaukdamas "Laisvės Lietuvai!" Ir tas jaunuolis buvo Romas Kalanta.

Stiprinkite tas informacijas, lietuviškojo laisvojo gyvenimo apžvalgas, kad pavergtieji žmonės jaustų jėgą atsispirti prispaudėjam, kad jie nepražūtų tamsoje.

ATEITININKAI RUOŠIASI X-JAM KONGRESUI

Dešimtasis Ateitininkų Kongresas, kaip jau pranešta, yra šaukiamas šių metų rugsėjo 3-7 Chicagoje — Ateitininkų Namuose ir Jaunimo Centre. Posėdžių, pasitarimų, pamaldų ir įvairių renginių vieta ir laikas bus netrukus paskelbti. Kongreso techniniais reikalais rūpinasi Chicagoje susidaręs rengimo komitetas, o programa — Federacijos valdyba ir "Ateities" redakcija.

Kongresas šaukiamas ryšium su "Ateities" žurnalo pasirodymo 70 metų sukaktimi, drauge minint ir viso ateitininkijos sąjūdžio tokio pat amžiaus sukaktį. Kongreso antrą dieną, rugsėjo 4, yra numatytos Moksleivių, Studentų ir Sendraugių sąjungų konferencijos. Pirmas dvi dienas posėdžiaus atskiros darbo grupės ir komisijos, svarstydamos ir narpliodamos organizacinius klausimus ir rūpesčius. Paskutinės tris dienas vyks bendri posėdžiai.

Visi ateitininkų vienetai yra prašomi pasirūpinti, kad jiems visiems būtų atstovaujama Kongrese. Federacijos valdybos nutarimu, pagal konstituciją, atstovai renkami po vieną nuo vieneto dešimties narių. Ši taisyklė taikoma vienodai sendraugių, studentų ir moksleivių skyriams, draugovėms ir kuopoms. Ateitininkai, gyveną vietovėse, kuriose nėra organizuotų vienetų, galės išrinkti savo atstovus atvykę į Chicagą. Jiems taikomas tas pats nuostatas — vienas atstovas nuo dešimties narių.

Kongrese atstovo teisę, be rinkimų, kaip nurodo mūsų konstitucija, turi Federacijos taryba, Federacijos valdyba, kontrolės komisija ir sąjungų centro valdybos. Patariamąjį balsą kongrese turi kiekvienas ateitininkas.

Kaip pažymi mūsų konstitucija, "ateitininkų kongresas yra vyriausias Ateitininkų Federacijos reikalų sprendėjas". Jis gali pakeisti Federacijos konstituciją, nustatyti gaires ateities veiklai ir spręsti įvairius kilusius reikalus.

Ateitininkų vienetai kviečiami aktyviai domėtis savo kongresu, sekti pranešimus apie jį ir ruoštis jame dalyvauti kiek galima gausiau.

Ateitininkų Federacijos valdyba

VLIKO NUTARIMAI

1. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, išklausęs VLIKO tarybos, valdybos, kviestų pranešėjų ir seimo atstovų pareiškimus bei diskusijas, kviečia visus lietuvius dar stipriau ir energingiau remti VLIKO, kaip vyriausios Lietuvos laisvinimo vadovybės, visame pasaulyje vedamą Lietuvos laisvinimo darbą.

Šių dienų įtempti tarpvalstybiniai santykiai įpareigoja VLIKO valdybą ypatingai atidžiai sekti tarptautinės politikos vystymąsi, nes kylanti politinė, socialinė ir ekonominė įtampa kiekvienu momentu gali tiesioginiai paveikti ir Lietuvos interesus.

2. Seimas sveikina visus pavergtos Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvius, dėkoja už jų didelį patriotinį nusistatymą ir nepavargstančią kovą su okupantu.

Primena pavergtos Lietuvos lietuviams, kad mes giliai išgyvename jų kančią, niekuomet jų neužmiršime, dėsime ir toliau visas galimas pastangas greitesniam Lietuvos nepriklausomybės atstatymui ir pavergtų sesių ir brolių išvadavimui iš vergijos pančių.

3. VLIKO seimas džiaugiasi VLIKO valdybos veikimu ir sumaniu Lietuvos reikalų atstovavimu.

Seimas dėkoja VLIKO valdybos pirmininkui dr. K. Bobeliui ir valdybos nariams už jų pasišventimą ir asmenišką pasiaukojimą, vadovaujant Lietuvos laisvinimo kovoje.

4. Seimas pritaria geram VLIKO valdybos pasiruošimui atstovauti Lietuvos reikalams Madrido konferencijoje, džiaugiasi VLIKO delegacijos drąsiu ir aktyviu dalyvavimu pabaltiečių demonstracijoje lapkričio 11 Madride, atstovaujant viso pasaulio lietuviam ir plačiai iškeliant spaudoje Lietuvos okupaciją ir jos teisę į laisvę.

Seimas įvertina VLIKO valdybos ir Diplomatinės Tarnybos pastangas iš anksto pasiruošiant ir įteikiant bendrą memorandumą, pristatantį Lietuvos bylą Madrido konferencijos dalyviams.

5. Seimas, įvertindamas Diplomatinės Tarnybos įnašą Lietuvos laisvinimo kovoje ir artimą bendradarbiavimą su VLIKO valdyba, nuoširdžiai ją sveikina ir linki sėkmės jos uždaviniuose.

6. Seimas širdingai dėkoja visiems, kurie jį sveikino ir išreiškė VLIKUI savo pritarimą bei paramą.

7. Seimas nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondui už aukų telkimą VLIKO vedamam Lietuvos laisvinimo darbui.

Ypatinga padėka priklauso Kanados lietuvių visuomenei ir Kanados Tautos Fondo vadovybei, kurie Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbus jau daugelį metų nuoširdžiai remia gausiomis aukomis.

Kartu viso pasaulio lietuvių visuomenė yra prašoma ir ateityje aukoti Tautos Fondui, o tuo pačiu remti ir VLIKĄ.

8. Sveikina VLIKO valdybą už atnaujintus ryšius su Europos Tautų Parlamentu ir siūlo pradėtą bendradarbiavimą išplėsti ir stiprinti.

9. Seimas smerkia Sovietų Sąjungos įvykdytą Afganistano okupaciją ir primena pasauliui apie panašiu būdu įvykdytą Lietuvos okupaciją.

10. Seimas įpareigoja VLIKO valdybą atidžiai sekti įvykius Lenkijoj ir atitinkamai reaguoti į lenkų patriotų aspiracijas nusikratyti Maskvos dominavimo.

11. Seimas prašo VLIKO valdybą ir tarybą sudaryti ir išvystyti platesnę ir pilnesnę informacinę tarnybą.

12. Seimas siūlo VLIKO valdybai ieškoti būdų santykiams su PLB valdyba išlyginti.

13. Seimas pritaria VLIKO valdybos pastangoms derinti Lietuvos laisvinimo darbą, tęsti Lietuvos reikalų atstovavimą tarptautinėse konferencijose.

14. Seimas dėkoja laisvojo pasaulio lietuvių spaudai ir radijo tarnyboms už VLIKO darbų pristatymą lietuvių visuomenei ir ateityje tikisi VLIKO valdybos objektyvaus įvertinimo.

15. Seimas dėkoja Toronto seimo rengimo komitetui už tvarkingą ir gražų seimo suorganizavimą, dvasiškijai už religinių apeigų atlikimą, banketo programos dalyviams už jos puikų atlikimą ir visiems rėmusiems bei prisidėjusiems prie šio seimo pasisekimo.

Elta — 1981 vasario 9 d.

Brocktono miesto organizacijų atstovai pas miesto burmistrą, pasirašant vasario 16-tos proklamaciją. Iš k. Brocktono Lietuvių Tarybos pirmininkas Romualdas Bielkevičius, Albina Baškauskienė, miesto viešųjų darbų viršininkas Frank M. Wallen (Volungevičius), Ona Eikinienė, ses. Geraldina Neveraitė, burmistras David E. Crosby, kun. Petras Šakalys, Vida Sužiedėlienė, Petras Viščinis, Liuda Šukienė, ses. Klemensa. Nuotr. S.A. Bauman

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

Lituanus žurnalo direktorių Regio Vedegio, Aldonos Zailskaitės, Jono Kučėno, Juozo Gailos ir Aleksandro Radžiaus kadencijom pasibaigus, JAV LB krašto valdyba ateinančių dvejų metų laikotarpiui paskyrė Bronių Nainį, Julių Lintaką, Joną Kučėną, Algį Regį ir Aldoną Zailskaitę. Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiem direktoriam, ypač administratoriui Jonui Kučėnui už tvarkingą žurnalo redagavimą, administravimą ir lėšų telkimą.

Lietuviškos parapijos metai palaipsniui organizuojami. Iš Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės pirm. kun. Alberto Kontauto ir visos valdybos gautas tam reikalui pilnas pritarimas. Sausio 27 Kunigų Vienybės valdyba nutarė:

1. Pilnai pritarti Kunigų Vienybės valdybos pirmininko kun. Alberto Kontauto iškeltom mintim bei pasiūlymam JAV LB krašto valdybos pirmininkui Vytautui Kutkui rašytuose laiškuose Lietuviškos parapijos metų reikalui.

2. Visapusiškai remti JAV Lietuvių Bendruomenės iškeltą Lietuviškos parapijos metų paskelbimo mintį, kuri tikrai pasitarnaus visų lietuviškų parapijų sustiprinimui, kad jos tarnautų Dievui, į religiją atsirėmusios kultūros ir papročių ugdymui ir Katalikų Bažnyčios nurodytos moralės išlaikymui.

3. Pavesti Kunigų Vienybės pirmininkui visais lietuviškos parapijos metų paskelbimo ir jų įgyvendinimo klausimais pilnai bendrauti ir tartis su JAV LB krašto valdybos pirmininku visų reikalingų komitetų ir komisijų sudaryme.

Į tą darbą norima įtraukti Lietuvos vyčius, Lietuvių Katalikų Religinę Tarnybą ir kitų konfesijų vadovaujančius dvasiškius bei pasauliečius. Parašytas laiškas ir vysk. Vincentui Brizgiui, prašant jo patarimų.

Parama lietuviškom mokyklom. JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba savo sausio 17 posėdy lituanistinių mokyklų paramai paskirtė 22,227.75 dol. 16,850 dol. gauta iš Lietuvių Fondo, o 5,377.75 dol. iš JAV LB krašto valdybos (jie surinkti rugsėjo mėn. vajų metu). JAV LB krašto valdyba tuos čekius išsiuntinėjo JAV LB apylinkių valdybų pirmininkam, kad jie Vasario 16 šventės minėjimo ar kito didesnio parengimo metu juos įteiktų savo vietovių lituanistinių mokyklų vedėjam.

Bridges žurnalas, kuris JAV Lietuvių Bendruomenės yra leidžiamas anglų kalba, kad ir lietuviškai nemokantieji neatitrūktų nuo mūsų kamieno, kurį laiką neišėjo. JAV LB krašto valdyba nutarė vėl jį leisti reguliariai, 10 kartų per metus, pradedant šių metų vasario mėnesiu. JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas organizaciniam reikalam Jonas Urbonas apsiėmė palaikyti glaudžius ryšius su redakcija, administracija, spaustuve ir platintojais.

JAV LB socialinių reikalų taryba, vadovaujama dr. Antano Butkaus, kai kuriose kolonijose jau vykdo surašinėjimą lietuvių, turinčių daugiau kaip 60 metų amžiaus. Ši taryba yra pasiryžusi tokį susirašinėjimą įvykdyti visoj Amerikoj. JAV LB socialinių reikalų tarybą, kurią JAV LB krašto valdyba patvirtino, sudaro: pirm. dr. Antanas Butkus ir nariai — dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Vytautas Černius, Raimundas Kudukis, dr. Regina Kulienė, Jūratė Neimanienė, Algis Širvaitis, Bronius Snarskis, Jonas Šoliūnas, Vytautas Staškus, Galina Sužiedėlienė, Povilas Šukys ir Virgus Volertas.

Chicagos priemiesčiam leidžiamas Sun-Times plačiai aprašo ir įvertina etninių grupių veiklą, jų tarpe ir JAV LB Vidurio vakarų apygardos, vadovaujamos Kazio Laukaičio, su kuriuo turėjo pasikalbėjimą. Aprašoma ir JAV LB Lemonto apylinkės, vadovaujamos Viktoro Garbonkaus, veikla, paminint šeštadieninę mokyklą, tautinių šokių grupę, vadovaujamą Rasos Šoliūnaitės, skautus ir vaidintojų burelį.

JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus sausio 31 lankėsi Chicagoj ir dalyvavo JAV LB švietimo tarybos, vadovaujamos Juozo Plačo, posėdy. Taip pat dalyvavo Lietuvių tautinių šokių instituto posėdy, kuriame buvo pirm. Galina Gobienė, vicepirm. Nijolė Pupienė, vicepirm. Frank Zapolis ir iždininkė St. Bacevičienė. Vakare JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdybos pirm. Kazio Laukaičio bute turėjo pasitarimą Pasaulio Lietuvių Dienų, kurios įvyks 1983 Chicagoj, ir Lietuvių Fondo reikalais. Pasitarime dalyvavo Vytautas Kamantas, dr. Antanas Razma, dr. Kazys Ambrozaitis su žmona, Bronius Nainys ir Kazys Laukaitis su žmona.

L.K. Susiv. Direktorių Taryba ir Konstitucinės Komisijos

Direktorių Taryba

Dvasios Vadas: Msgr. Jonas Balkūnas, P.A., 556 - 68th Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Tel. 813 367-2523 (367-2408).

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union St., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Tel., Office — 1-717-822-1145; Home — 1-717-472-3880.

Viceprezidentas: Juozas B. Laučka, 9610 Singleton Dr., Bethesda, Md. 20034. Tel. 1-301-530-5631.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508. Tel., Office — 1-717-823-8876; Home — 1-717-342-3619.

Iždininkė: Leokadija Donarovich, 37 Eldon Ave., Landsdowne, Pa. 19050. Tel. 1-215-626-2409.

Iždo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436-7878.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228. Tel. 1-412-563-2754.

Dr. Kvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennet St., Kingston, Pa. 18704. Tel. 1-717-288-1212.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 1-212-647-6637.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-434-2374.

Saulius Kuprys, 1806 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650.

Charles A. Liscosky, 71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18701. Tel. 717 823-8876.

Konstitucinės Komisijos

Labdarybės komisija: Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Pa. 18602; Joan Baranosky, 106 W. Brady St., W. Wyoming, Pa. 18644.

Spaudos-Informacijos: Stasys Garliauskas, 1949 Hobbard, Detroit, Mich. 48209; Jurgis Sadauckas, 119 S. Rebecca, Scranton, Pa. 18504; Alena Miškinytė, 62 Wilfred, Pittston, Pa. 18640.

Statutų komisija: Pranciška Katilienė, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508; St. Lukoševičius, 1935 W. 7th St., Brooklyn, N.Y. 11223; Michael Baranosky, 106 W. Brady St., W. Wyoming, Pa. 18644.

Teismo komisija: Juozas Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11721; Dr. Petras J. Jokubka, 3528 So. Archer, Chicago, Ill. 60609; Marijona Kozerskienė, 35 Hilldale Ave., Wilkes-Barre, Pa. 18705.

Jaunimo komisija: Thomas E. Mack, Jr., Heatherhill, Bear Creek, Pa. 18602; David Donar, 37 Elton Ave., Landsdowne, Pa. 19050; Romas Mancevičius, 77 Douglas Str., Hartford, Conn. 06106.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Steigiamas Alto laisvės fondas

Vienas patriotas lietuvis, kuris prašė pavardės kol kas neskelbti, atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai pradžiai 1,000 dol., skatindamas, kad Amerikos Lietuvių Taryba įsteigtų Lietuvos laisvės fondą.

Amerikos Lietuvių Taryba sausio 30 d. posėdyje šiai minčiai pritarė ir nusprendė steigti Lietuvos Laisvės fondą, kurio pagrindinis kapitalas būtų saugomas nepriklausomybę atgausiančiai Lietuvai, o tik palūkanos būtų naudojamos Lietuvos laisvinimo reikalams. Bus paruoštas šio fondo statutas ir sutvarkyti kiti teisiniai fondo reikalai.

Alto įvairių sričių veiklos komisijos

Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje sausio 30 d. buvo sudarytos šios Alto veiklos komisijos:

Politinė komisija: pirm. dr. Kazys Šidlauskas, nariai: dr. Juozas Jerome ir dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Visuomeninė kom.: pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas, nariai: dr. Juozas Jerome ir Kasperas Radvila.

Skyrių komisija: pirm. Teodoras Blinstrubas, nariai: Juozas Lekas ir dr. Vladas Šimaitis.

Finansų kom.: pirm. Juozas Skorubskas, nariai: Petras Bučas, Viktoras Naudžius, dr. Jonas Valaitis.

Spaudos ir informacijų kom.: pirm. kun. Juozas Prunskis, nariai: Antanas Adomėnas, Leonardas Kerulis, inž. Grožvydas Lazauskas, Kasperas Radvila.

Teisių ir statuto kom.: pirm. dr. Jonas Valaitis, nariai: Eugenijus Bartkus, adv. A. Kezelis, Kasperas Radvila, Juozas Skorubskas.

Namų administravimo kom.: pirm. Juozas Skorubskas, nariai: Viktoras Naudžius, dr. Vladas Šimaitis.

Sekretoriatas — pirm. inž. Grožvydas Lazauskas, nariai: Irena Blinstrubienė, kun. Juozas Prunskis, Kasperas Radvila.

Amerikos Lietuvių Tarybos 40-tojo suvažiavimo rezoliucijos

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1980 m. spalio 18 d., Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose namuose, priėmė šias rezoliucijas:

Suvažiavimas kviečia JAV lietuvių visuomenę sugretinti jėgas ir bendromis pastangomis siekti Lietuvos Nepriklausomybės.

Suvažiavimas dėkoja visiems JAV lietuviams, Amer. Liet. Tarybos skyriams, ir bendradarbiaujančioms organizacijoms už suteiktas lėšas, įgalinančias ALT vesti Lietuvos bylą ir dirbti Lietuvos laisvinimo baruose.

Tuo pačiu suvažiavimas ragina visus tautiečius aukomis remti ALTą ne tik Vasario 16 proga, bet ištisus metus, išskiriant BALFo vajaus mėnesius.

Suvažiavimas, išklausęs ir priėmęs ALTo pirmininko, Valdybos narių, iždo globėjų, informacijos direktoriaus ir skyrių atstovų pranešimus, reiškia jiems visiems nuoširdžią padėką už atliktus darbus Lietuvos laisvinimo veikloje.

Suvažiavimas, susipažinęs su JAV LB santykių raida bei jos veikla, taria, kad ji yra išėjusi iš savo veiklos ir apimties ribų ir pasidariusi politine grupe, todėl ALT vadovybė su ja santykiauja, kaip su kiekviena kita organizacija ar grupe.

Suvažiavimas, išklausęs Valdybos pranešimus bei Suvažiavimo dalyvių diskusijas dėl ALT valdybos delegacijos susitarimo projekto su JAV LB Detroite, laiko, kad susitarimo projekto turinys nieko nepasako, kad dėl aukų rinkimo Vasario 16 proga susitarta, todėl jis nesvarstytinas tol, kol atsiras konkrečių galimumų aukų rinkimo darbų pasidalinimo bei atstovavimo JAV įstaigose klausimais susitarti ALT priimtina prasme.

Suvažiavimas paveda ALT valdybai padėkoti visiems, kurie jį sveikino ir šia proga ALT parėmė aukomis.

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- **20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life**
- **20 metų taupymo — 20 Year Endowment**
- **Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65**
- **Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).**

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo $500.00 iki $2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

..... **(Zip Code)** .....

***Jeigu norėtut priklausyt jūsų kolonijoj gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniai atlankęs suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyt:* ..... *(taip ar ne). Jeigu norėsit įstrašyt centrinėn kuopon, tada ir narystės mokesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkit atsakyt:* ..... *(taip ar ne).*

GARSAS • Lithuanian R.C. Alliance of America

English Section

THE CHURCH IN LITHUANIA — 1981

Sermon by Msgr. John Balkūnas, P.A., LCA Spiritual Adviser, February 15, 1981, St. John's Church, St. Petersburg Beach, Florida

Holy Father Appeals

For the forty-first time, we Americans of Lithuanian descent gather here in prayer to plead to God for justice, peace and freedom in Occupied Lithuania.

Our Holy Father, Pope John Paul II, in his New Year's message listed a number of political and social situations which threaten freedom in the world.

"The freedom of nations is wounded when small nations are forced to align themselves with large ones in order to ensure their right to independent existence or to survival," he said in an apparent referment to Soviet bloc countries like his native Poland.

"There is no true freedom, which is the foundation of peace, when all powers are concentrated in the hands of a single class, a single race or a single group or when the common good is merged with the interest of a single party that is identified with the state," Pope John Paul added. In this message he spoke on war and arms. The Pope devoted a lengthy section of his message to religious freedom, calling it "the basis of all freedoms." In closing the message, Pope John Paul said that the world must not "accept violence as the way to peace."

Why did He Speak on this Subject?

Because the world situation is not improving but rather deteriorating. Today we are commemorating the sixty-third anniversary of the Declaration of Independence of the Republic of Lithuania and the Forty-first year of occupation of Free Lithuania by the hordes of Soviet Union.

Indeed, the inhumanity of man to man stands at its peak in human relationship between nations. New nations were born and older ones annihilated or subjugated. The Church again went underground in one-third of the world. Peace never reigned in the world for the past seventy years. One hundred and twenty million people died from communistic persecution. The Church is coming out of the catacombs, and the silent Church is demanding its rights. Now we hear of a dissident Church.

What is a Dissident Church?

A Church that is tolerated, open for services, but under surveillance of the state. From the very first day restricted and supervised by the state. The Soviet regime in Lithuania has sought to bring the Catholic Church under the state control, a policy that was bound to be vigorously opposed by a Church that in the past has maintained independence from the state or has even dominated the state. Deep roots in hostory and culture of the people, the tradition of the universal Church, and its ties with the Vatican have sustained Catholicism in Lithuania despite the comprehensive attack on it by the state.

Church Under Communism

The Church under communism in occupied Lithuania is ANEMIC. Lithuania of Four Million inhabitanst is 75% practicing Catholics. Before World War I she had 6 Archdioceses and dioceses with 12 Archbishops and Bishops, 1450 priests, 717 Churches, 4 seminaries with 549 seminarians, 37 religious orders and congregations, 85 monasteries and convents, 71 schools, 20 orphan asylums, 2 hospitals, 25 homes for the aged, 32 Catholic newspapers and magazines and 7 publishing houses. And now? Six dioceses, but only 4 bishops, about 700 priests, 628 parish churches (95 are without pastors), one seminary with only 60 seminarians. All monasteries and convents closed, no schools or institutions of any kind. Bishops, priests and nuns martyred. No wonder the Church went underground. Children forbidden to be instructed. No Catholic Press, all Catholic life smuttered away. All in the name of science, progress, freedom of conscience, but a heavy burden of communism. And this is called "a better way of life" by Parade Magazine of St. Petersburg Times, January 18, 1981, issue. What a mockery of Freedom!

Reds Continue Suppression

Soviet courts are issuing severe sentences to dissidents as authorities keep up a drive that has imprisoned more than 200 dissidents in the past 15 months, according to Amnesty International. Sentences of up to 15 years of combined imprisonment and internal exile have been imposed for convictions of anti-Soviet agitation and propaganda, said Amnesty, an independent organization monitoring the international human rights situation.

Especially hard hit are "members of unofficial groups trying to monitor Soviet observance of human rights agreements reached at the 1975 Helsinki Conference of Security and Cooperation in Europe; national rights campaigners in the non-Russian Soviet republics, including Ukrainians, Lithuanians, Latvians, Estonians and Armenians; and religious believers, particularly Baptists, Seventh Day Adventists, Pentecostalists and Russian Orthodox believers," said Amnesty in a press released statement in January by its New York office.

We Must Help

This is a battle which cannot be won by the people of Lithuania alone. As members of the Mystical Body of Christ, we must make this struggle of the Church as our struggle — and we must help. HOW CAN WE HELP?

First, we must pray. Our prayers and sacrifices are a most effective way to aid in this struggle. Second, we must inform. The people of Lithuania themselves speaking to us through the underground press have asked their brethren to make their plight known throughout the world. Relay information to your friends and neighbors, clergy and elected officials, and news media. Finally, write encouraging letters to Prisoners of Conscience in any language. Write to Soviet officials asking them to honor the religious rights of their citizens and to live up to their commitments in Helsinki accords. Our United States government is doing this.

We are grateful to the Vatican Radio, Radio Liberty, and the Voice of America for their encouraging broadcasts. Support your Catholic Press that lately is greatly helpful in bringing the world's attention to the real situation of the Catholic Church behind the Iron Curtain.

Thank you for your prayers today. God bless you.

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

February 7, 1981

Dear Mr. Chargé d'Affaires:

On behalf of the government and people of the United States, I take pleasure in extending to you and the Lithuanian people warm greetings and best wishes on the occasion of the sixty-third anniversary of the proclamation of Lithuanian independence.

We are reminded on this anniversary of the deep commitment of Lithuanians everywhere to the preservation of their national and religious heritage. It is with respect that I acknowledge the devotion of those persons of Lithuanian heritage in the United States and elsewhere to the principles of self-determination, liberty and independence.

Sincerely,

Alexander M. Haig, Jr.

Dr. S. A. Backis,
Chargé d'Affaires of Lithuania,
Lithuanian Legation,
2622 16th St., NW,
Washington, D.C.

Greetings of US Secretary of State Alexander Haig to Chage d' Affaires of Lithuania Dr. Stasys Bačkis on the occasion of Lithuania's Independence Day.

A PRAYER FOR LITHUANIA

The opening prayer, recited by the Rev. Fr. Leonard Andriekus, OFM, in the U.S. House of Representatives on February 18, 1981 before the House commemorated Lithuanian Independence Day

Eternal God, Father of nations and source of compassion, justice and strength, we humbly bow our heads before your Majesty.

Praised be your Name for the benefits, showered upon this great Nation and its leaders, so ardently working for a better world.

You have inspired them to be compassionate to the Lithuanian people, who have been suffering oppression on the shores of Baltic sea for over forty years.

Lord, praised be your Name for inspiring the House of Representatives to commemorate the independence of Lithuania and giving to its people the hope to be free again.

Finally, we ask you to protect The United States of America as a fortress of justice and strength — to your glory and to the joy of all freedom loving humanity.

Amen

THE BALTIC REPUBLICS: US POLICY

Background: The United States does not recognize the forcible and unlawful incorporation of Estonia, Latvia, and Lithuania into the USSR in 1930. As a corollary of this nonrecognition policy, we recognize and continue to deal with diplomatic representatives of the last three independent Baltic governments. The Estonian, Latvian, and Lithuanian Charges d'Affaires in the US enjoy full diplomatic privileges and immunities. Their role is to uphold the ideal of a free Estonia, Latvia, and Lithuania.

The Helsinki Final Act: On December 15, 1980, the Deputy Chairman of the US delegation to the Madrid review meeting of the Conference of European Security and Cooperation made the following statement on the Helsinki Final Act:

"I would not be true to 40 years of bipartisan and principled US policy if I did not mention one special case. The United States does not recognize the illegal incorporation, by force of arms, of the States of Latvia, Lithuania, and Estonia by the Soviet Union. I would also recall the statement in Principle IV (territorial integrity of states) that no occupation or acquisition of territory in contravention of international law will be recognized as legal. And I would reiterate my government's consistent interpretation that this provision is applicable to the Baltic States."

Value of nonrecognition: It has been made clear to us repeatedly in the years since 1940 that many people in the Baltic States look to our nonrecognition policy as a reminder that we have not forgotten them and as a symbol of hope for the future. We feel that in the era following the Helsinki Final Act—with heightened interest in human rights worldwide—our Baltic policy remains relevant and important to overall US policy interests.

Baltic diplomatic missions: The Baltic legations in the United States remain important symbols to the Baltic peoples; our continued recognition and accreditation of their diplomatic representatives are one manifestation of our nonrecognition policy. However, we do not regard the legations as governments-in-exile.

The three legations are diplomatic entities independent of US Government financing. They have been financed by Estonian, Latvian, and Lithuanian Government funds that were blocked in the US in 1940.

Policy applications: Our nonrecognition policy is manifested in several ways:

— The Secretary of State annually issues National Day greetings, through the Charges d'Affaires, to the Baltic peoples, and representatives of the Department of State attend the official National Day functions of the three legations.

— So that the US Government speaks with a consistent voice regarding our nonrecognition policy, we seek to coordinate actions of other US agencies on such matters as captions and place names relative to Estonia, Latvia, and Lithuania on official US Government maps.

— We attempt to stay in touch with the Baltic peoples through Voice of America and Radio Liberty broadcasts in their native languages.

— We reiterate on all appropriate public occasions our policy of not legally recognizing the forcible incorporation of the three countries into the USSR.

— Our Ambassador in Moscow and Cabinet-level officers of the US Government are not permitted to visit the Baltic States.

Effect on US-Soviet relations: The US deals occasionally with the Soviet Union on particular matters involving US citizen-interest cases in Estonia, Latvia, and Lithuania. For example, to assist in the reunification of families by facilitating the departure of family members from the area, we need to work with Soviet officials. Also, US citizens wishing to visit the Baltic republics must obtain Soviet visas. However, the need to deal with the Soviets on specific topics does not in our view detract from the integrity of our nonrecognition policy.

GIST-February 1981

U.S. SCORES DENIAL OF SELF-DETERMINATION TO LITHUANIANS

One of the main victims of Soviet-style "detente" has been truth and candor on the part of the Western powers concerning the Soviet occupation of the Baltic States and Moscow's oppressivecpolicies there. Therefore, the statement of Marilyn Haft, U.S. Alternate Representative to the U.N. General Assembly Third Committee, on October 14, is doubly welcome. Excerpts from the statement follow:

"My delegation was particularly interested yesterday to learn that the Soviet Union has at long last discovered article I of the International Human Rights Covenants, which declare that "all peoples have tye right of self-determination." The Soviet speakers have expressed a heartwarming concern about the welfare of people they claim are denied the right to self-determination. If they were still alive, the thousands of Afghan moslems killed by Soviet weapons . . . would be fascinated to be made aware of the Soviet Union's concern for their rights of self-determination will undoubtedly be most reassuring to the ethnic and religious groups within the Soviet Union . . . The Ukrainians, Latvians, Lithuanians, Estonians, Moslems, Tartars, Jews, and other oppressed peoples will greatly appreciate this radical change in Soviet Policy which will permit them to exercise their right to self-determination.

Finally, Soviet Union accused my government of hypocrisy in its human rights policies . . . The Soviet Union is a party to innumerable human rights instruments but rarely pays the slightest attention to the terms of the conventions it has ratified or the declarations it has supported. In the field of human rights, ask religious groups about Soviet hypocrisy, ask the so-called political dissidents who merely seek to exercise the most basic of universal human rights and who are subject to brutal harassment, confinement in psychiatric hospitals, internal exile, and banishment to Soviet labor camps . . ."

1981 CONVENTION

Plans are proceeding for our Convention to be held in Rochester, New York, on July 12-13-14, 1981.

It may seem too early to be making plans for the Convention, which is approximately four months away, but time will quickly pass.

Besides the election of officers, one of the most important functions of the Convention is the procedure to amend the Constitution and By-Laws. According to Section 2, it is as follows:

Amendments to the Constitution and By-Laws may be proposed by any benefit member in good standing at a regular lodge meeting. Propose amendments shall be forwarded to the Constitution and By-Laws Committee not later than ninety-days before the Convention and they shall have same published in the official publication not later than 30 days before the Convention. The Board of Directors shall also have authority to propose amendments to the Constitution and By-Laws upon notice to all members by publishing same in the official publication not later than thirty days prior to the Convention.

(a) Propbsed amendments not in violation of state laws shall be read at the Convention for consideration and shall require a two thirds vote for adoption of any amendment to the Charter or Articles of Incorporation or Constitution, and a majority vote for adoption of an amendment to the By-Laws, of the total number of participating officers, directors, and delegates, provided the delegates elected by the members shall have not less than two-thirds of the votes at the Convention.

SŪDUVOS LEIDINIAI

A. Bendoriaus — LIETUVOS GEOGRAFIJA. Kaina 3 dol.

Kun. J. Burkaus — TERESĖ NAUMANAITĖ. Kaina 3 dol.

Teisininko Pr. Šulo — KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI. Kaina 3 dol. Su testamentine forma (anglų kalba) 3.50 dol.

Šias knygas galima gauti "Garso" administracijoj: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

U.S. DELEGATION HIGHLIGHTS LITHUANIA IN MADRID CONFERENCE

The first phase of the Madrid Conference on Security and Cooperation in Europe ended on December 19, 1980. One of its most remarkable achievements was the airing of the case of Lithuania and of the other captive nations by the United States Delegation. Several Lithuanian Prisoners of conscience were also highlighted. The United States spoke firmly yet reasonably, aware of its Wilsonian and Lincolnian legacy. Following are excerpts dealing with self-determination and Lithuania from the speeeches of Messrs. Griffin B. Bell, Jerome J. Shestak, R. Spencer Oliver, and Warren Zimmerman.

-o-

Sovereign Equality, Self-Determination and Repression

Excerpts from the Opening Speech by the Honorable Griffin B. Bell, Chairman of the U.S. Delegation to the Madrid CSCE Meeting

. . . The Helsinki Final Act demands respect for the sovereign equality of all nations. This principle was a touchstone of our early history as a nation, for we had to fight to establish and then to maintain our sovereignty and national identity.

. . . The Final Act proclaims the principle of self-determination of peoples, a principle which is basic to our American Revolution. Indeed, it was fitting that a visionary American President, Woodrow Wilson, should have championed that principle following World War I and that his efforts should have aided the emergence of several of the nations represented at this Conference. And it is fitting that today my countrty should be in the forefront of those calling for self-determination where it is ignored or denied.

. . . In 1976 eleven men and women, citizens of the Soviet Union and long-time activists in the Soviet human rights movement, formed the Moscow Helsinki Watch Group to monitor the implementation of human rights commitments under Principle VII of the Final Act and under Soviet Law. Similar groups appeared in the Ukraine, **Lithuania,** Georgia and Armenia. The reaction of the Soviet authorities was to subject these brave people to brutal repression. Of the 71 individuals who have belonged to the Soviet Helsinki Watch Groups, 24 have been tried and found guilty, and 19 of them are currently serving a total of 156 years in forced-labor camps and exile. Eleven more have been placed under investigative arrest. Nine others were already serving previous sentences when they joined the Helsinki Watch. Seven have emigrated, two were stripped of their citizenship while traveling abroad, one was exchanged for a Soviet spy, and one has died.

. . . In Ukraine and **Lithuania,** Mykola Rudenko and **Viktoras Petkus** were also sentenced to long prison terms because they sought fulfillment of Final Act commitments. All those who are free have the inescapable duty to speak out on their behalf and on behalf of the many others.

Denial of Right to Emigration criticized in Madrid

Excerpts from the Statement of Jerome J. Shesnak, U.S. Representative to the U.N. Commision of Human Rights, Senior Advisor, U.S. Delegation CSCE Madrid Conference, November 24, 1980.

. . . The people named often suffer for the very reason that they have sought to carry the banner of Basket III and other provisions to which the nations here have committed themselves. Therefore we have a specific obligation to them and those they represent . . . A **Balys Gajauskas** representing those jailed because of contacts with families of political prisoners. A Lew Lukyanenko and an **Arvydas Čekanavičius** representing those incarcerated because of their views on Freedom . . .

. . . For a Ukrainian, Lithuanian, Latvian, Estonian or Russian to be reunified with his family is eztraordinarily difficult even in cases of first degree kinship. And we would like to know why some 50,000 Pentecostals, Baptists and other Christians currently are not allowed to emigrate from the Soviet Union . . .

Violations of Human Rights and Fundamental Freedoms in Lithuania

Excerpts from "Statement on Principle Seven" — Respect for Human Rights and Fundamental Freedoms — given by R. Spencer Oliver, Deputy Chairman of the U.S. Delegation to the CSCE Conference on December 5, 1980 in Madrid.

. . . The Chairman of our delegation has already referred to the tragic and unjustified imprisonment of Yuri Orlov, **Viktoras Petkus,** and Mikola Rudenko. There are others, not so well known, who are currently serving long prison terms, including . . . Lithuanian Helsinki Group member, **Vytautas Skuodis,** a geologist and a fighter for Catholic rights, who was born in the United States and is currently imprisoned in Vilnius.

These are not merely names on a list of people who have been imprisoned for their beliefs and for seeking to exercise fundamental human freedoms. They are human beings —and there are many others like them—whose government made certain solemn promises at Helsinki five years ago, promises to respect human rights and fundamental freedoms . . .

. . . I would be remiss if I did not mention the alarming increase in the Soviet Union of arrests of Baptists, Pentecostals and Adventists for practicing their faith, or the plight of Catholics in **Lithuania** and Byelorussia who have been restricted in their religious lives . . .

. . . Millions of Catholics in Lithuania have also been restricted in their religious life. In 1979, 520 Catholic clergymen and two bishops who were exiled by the state from their dioceses, declared they would not obey the state-imposed restrictions on their church since such provisions violated the separation of church and state, proclaimed in the new Soviet constitution. For protesting violations of the Helsinki Final Act, many **Lithuanian Catholics** have been sentenced to severe terms of imprisonment, including **Petras Plumpa** and **Vladas Lapienis.** Even as we now meet, Lithuanians who have been involved in the publication of the "Chronicle of the Lithuanian Catholic Church" are awaiting trial.

. . . Let us finally turn to that portion of Principle VII which calls for the need to "respect the rights of persons belonging to minorities to equality before the law, (and to) . . . protect their legitimate interests in this sphere." Many Americans whose heritage emanates from parts of Eastern Europe and the Soviet Union have expressed their hope for the observance of these Principle VII guarantees for Jews, Ukrainians, Crimean Tatars, Latvians, **Lithuanians,** Estonians, Georgians, Central Asians and others in maintaining the vitality of their rich and unique cultural and linguistic traditions . . .

Mr. Chairman, a point which must be made and understood if this Helsinki Final Act is to mean anything, is that nations must keep their promises to one another in order that true and lasting peace and cooperation can ultimately be achieved. Principle VII is as important to that achievement as every other Principle, every other provision of the Helsinki Final Act. It cannot be ignored, glossed over or forgotten.

U.S. Underscores Lithuania's Right to Self-Determination

Excerpts from "Statement on Principle Eight" delivered by Warren Zimmerman, Deputy Chairman of the U.S. Delegation to the CSCE Conference on December 15, 1980, in Madrid.

U.S. Commitment to Self-Determination

. . . Our country has a long-standing and deep commitment to self-determination as a principle of international relations. Self-determination is, after all, the foundatrion of every state's sovereignty, the means by which it maintains itself as an independent nation. Any threat to this principle is thus a threat to all states.

At the same time, the United States is committed to the proposition that self-determination, as one of the principles guiding relations between the participating states of the CSCE process, must not be and is not a threat to the security of any those participating states. The Final Act underlines this fact in Principle Eight, which states that "the participating states will respect the equal rights of peoples and their right to self-determination, acting at all times in conformity with the purposes and principles of the charter of the United Nations and with the relevant norms of international law, including those relating to territorial integrity of states."

The Final Act recognizes as well that a denial of self-determination engenders instability and insecurity and is thus a threat to peace. That is at the heart of the language of Principle Eight. It was also at the heart of our statement some weeks ago on the Soviet invasion of Afghanistan. All the states represented at this conference have deep feeling for the losses suffered by most of us during the two great European wars of this century. All of us need security that such horrors will not happen again. All of us need a constructive process of stabilizing Europe. Respect for self-determination is necessary to that process . . .

Mr. Chairman, every state must be free to decide its own future. Nothing would so destroy the basis for security and cooperation in Europe as intervention by a military power against any state.

"Illegal Incorporation" of Baltic States Scored

. . . I would not be true to forty years of bipartisan and principles of United States policy if I did not mention one special case. The United States does not recognize the illegal incorporation, by force of arms, of the states of Latvia, **Lithuania,** and Estonia by the Soviet Union. This act is clearly inconsistent with Principle Eight. I would also recall the statement in Principle IV that no occupation or acquisition of territory in contravention of international law will be recognized as legal. And I would reiterate my government's consistent interpretation that this provision is applicable to the Baltic states.

Mr. Chairman, in this critical period in our history, we cannot leave this subject without referring to an eloquent passage from the letter of a government official which has burned itself indelibly into our annals:

"As is already known . . . the Union of the Soviet Socialist Republics presented an ultimatum to my government under flimsy and unjustified pretexts.... On the following day the Russian Red Army, after having attacked (our) frontier guards, crossed (our) border and occupied all of (our country).... A puppet government was forced upon us by a high Soviet official sent from Moscow for this purpose, and the entire administration was put under the control of the government of the Soviet Socialist Republics."

These were the words of a **Lithuanian diplomat** describing the Soviet invasion of his country in June 1940.

We are realists, of course. We know that there is little that can be done to right a wrong committed four decades ago. But let us remember also that the passage of time will not make that wrong right. Time does not make right, any more than might makes right.

Persecution of Defenders of "National Rights"

. . . In the Baltic states, those who defend ethnic and national rights are subjected to conditions at least as bad as, and possibly worse than, conditions in other areas. The Lithuanian Catholic church is under particularly heavy pressure. There appears to be a systematic resettlement of a greater percentage of Russians relative to the native Estonian, Latvian, and **Lithuanian** populations. As noted in previous statements, many prominent Baltic activists are in prison for their political convictions.

Imprisonment or psychiatric detention has been the fate of many of the forty-five Baltic citizens who signed a patition on August 23, 1979, the 40th anniversary of the Molotov-Ribbentrop Pact which led to the Soviet occupation of the Baltic states. In that petition they recalled that the Soviet government in the 1920's had recognized the sovereignty of the three states. And they asked that the infamous pact through which the sovereignty was overthrown be published and declared null and void by the Soviet government.

On September 28, eleven days after this Madrid meeting began, **Antanas Terleckas,** a signer and the reported initiator of the Baltic appeal, was sentenced to eight years of imprisonment and exile. The same day **Julius Sasnauskas,** a signer of the appeal, was sentenced to six and a half years of imprisonment and exile . . .

Angry Soviet Reaction to Raising of Baltic Question

The Soviet delegate, Yuri Ribakov, reacted to Mr. Zimmerman's speech with an unusual vehemence. Waving his arms and pounding the podium, he accused the United States of interfering in "Soviet internal affairs." He lashed out against what he called "racism and political imprisonment" in the United States. Ribakov called the American speech an "unpardonable and unacceptable attempt to split the peoples of the Soviet Union." He said it was like saying Alaska and Texas were not legally part of the United States.

In his reply, Warren Zimmerman said that if the Soviets had not occupied Lithuania, Latvia, and Estonia forty years ago, delegates representing 38 states, and not 35 as today, would be sitting at the conference table. He reminded the Soviet delegate that even the smallest of the three Baltic states was still larger than eight of the states represented in Madrid today. Commenting on Mr. Ribakov's allegations concerning Alaska, the American delegate recalled that Alaska joined the United States as a result of a public and free referendum. He asked Mr. Ribakov if the Soviets are willing to grant the people of Lithuania, Latvia, and Estonia the right of a free vote?

LITHUANIAN FLAG RAISED

The Flag of Lithuania with its brilliant yellow, green and red coloring, was hoisted high on the flagpole at the Luzerne County Courthouse on February 16 in observance of the 63rd anniversary of Lithuanian Independence Day.

February 16 was proclaimed Lithuanian Independence Day by the Luzerne County Commissioners, Wilkes-Barre Mayor Thomas V. McLaughlin, and Governor Richard Thornburgh.

Some 150 persons participated in the program on the courthouse lawn. Principals of the affair are shown at center. From the left are former Congressman Raphael Musto, President Judge Bernard C. Brominski, Nellie T. Bayoras, general chair person; Monsignor Anthony Norkunas, Holy Trinity Church, Wilkes-Barre; Rev. Peter J. Alisauskas, Pittston, spiritual advisor to the Knights of Lithuania, C-143; Professor Vaclovas Romanas, and Luzerne County Commissioner Frank Trinisewski.

Wilkes-Barre City Councilman Robert Prawdzik, superintendent of buildings and grounds for the county, was coordinator of the program sponsored by the Knights of Lithuania.

Co-sponsoring the event were the Tauras Club of Luzerne County, the Lithuanian R.C. Alliance, and District 7 of the Lithuanian Alliance.

Also participating were Judges Peter Paul Olszewski and Arthur D. Dalessandro and Charles Liscosky, executive director of the Lithuanian Catholic Alliance.

Robert Wheatly and Claire Hammerbacher of Meyers High School Band served as trumpeters for the ceremonies which included the national anthems of the United States and Lithuania.

Remarks were given by Musto and Nellie Bajoras.

It was the largest single gathering for such ceremonies since the program became an extension of the Luzerne County Folk Festival, sponsored by the Luzerne County Tourist Bureau headed by Paul Lauer.

Others participating included Luzerne County District Attorney Chester B. Muroski, Sheriff Frank Jagodinski, Controller Joseph Tirpak, Register of Wills Helen A. O'Connor, Recorder of Deeds Frank C. Castellino, Alena Miskinis, secretary, Lituanian C.A.; Mrs. Liscosky, John W. Timalo-.nis, Paul Skiptunas and Len Pallis, Tauras Club; Mr. Mrs. Len Butsavage, the former president of Council 143; John and Alice Puscavage, Vicki Gilsky, Ann Challan, Anna Walatkas, Helen Butsavage, Marcella Jenkins, Mary Yurgaitis, Christine Kaminski, Dorothy Banos, Francis Orlando, Nellie Gurski, Julia Roat, Irene Moquin, Peter Akson, Susan Estock, Ann Dymond and Mr. and Mrs. George Krizenoskas.

Also included were groups from Holy Trinity Church, Wilkes-Barre; St. Mary's Church, Kingston, and the First Methodist Church Friendship Club.

District Attorney and Mrs. Chester Muroski hosted an informal gathering for refreshments following the ceremonies.

RELIGIOUS HIGH SCHOOL STUDENTS — VICTIMS OF DISCRIMINATION

Selected examples of discrimination against religious and patriotic students. In several instances they were not allowed to attend funeral Masses. Students who assist at the Mass are subjected to special harassment. Other students (e.g., **Sigitas Jucikas** of the Second High School in Tauragė) are pressured to become informers for the KGB. KGB agent **Antanas Laurinavičius** is especially active in this regard.

On April 18, 1980, the KGB interrogated two students of the Prienai High School, **Aldonas** and **Algis Gudaitis** who were accused of raising the tricolor of independent Lithuania, on February 16th (the Lithuanian Independence Day. Ed.) The brothers denied the charges.

Jonas Račkauskas, student at the Seda high school, was lured into an automobile by KGB agents under false pretenses, on May 4, 1980, but managed to escape. His room was searched on May 6. He is charged with having organized rosary recitations for young people at the local church. Račkauskas is subjected to constant crude insults in school. He has been told that he would not be allowed to graduate.

(From the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, Nos. 43 and 44)

KNOX MINE DISASTER — 22 YEARS AGO

January 22 marked the 22nd anniversary of the Knox Mine Disaster which took place in Port Griffith. Father Emil Hussack, pastor of St. Joseph's Church, Port Griffith, celebrated the annual Mass of Requiem of the twelve miners with memorial services following the Mass.

On that fateful Thursday, January 22, 1959, work began as usual in the Knox Mines. At about 11 a.m., Joe Stella, an inspector with Pennsylvania Coal Company, just happened to be making periodic inspections of the Knox Mine workings on that particular day.

While down in the mine, Joe got word to clear himself and his men of the mine. They proceeded through the main tunnel until about 1 p.m., when water blocked their path, forcing them to backtrack and attempt escape through the river slope.

The pressure at this point, however, was too great to go on. Joe Stella knew now that the only safe means of escape was through the old Eagle Air Shaft. Also with Joe's men was the group of Myron Thomas, a foreman for Knox. They both agreed to attempt the Eagle Air Shaft escape and started toward it.

Myron's men led the way, but got separated from Joe's group due to commotion caused by the noise of crashing ice and subsiding earth. When Joe's group finally reached the Eagle Shaft, Myron's group was not there.

Apparently, they missed the turnoff for the Eagle Shaft and continued on down the tunnel. At about 4 p.m., most of Joe's men had climbed the 40 ft. Eagle Shaft, by rope, to rescue teams waiting above.

Joe Stella and two of his men went back into the mine to look for Myron's group, but they were forced back. Meanwhile, Myron's group had ventured on down the tunnel into the Ewen Colliery workings located somewhere between the Water Street Bridge and the Fort Jenkins Bridge. They eventually hit a dead end and they were forced back toward the Eagle shaft. At about 6:30 p.m., search parties found Myron's group and helped them out through the Eagle Shaft.

Al Smelster was the last man out of the Knox Mine alive.

Smelster was an underground hoisting engineer at the time. He went down into the mines on the river slope to tell his men to evacuate. As they started up the slope, water began pouring into it. Al was a member of Myron's group of six men, who soon met up with Joe's group.

He said, "Water chased us all around the mines until we eventually found a high spot." At about 7 p.m., after being trapped for almost 8 hours in the Knox Mines, a rescue team eventually found them and helped them climb out of the old Eagle Shaft by rope. "From there we were taken to Pittston Hospital by ambulance," he said.

Joseph Stefanides, brother of trapped miner Daniel Stefanides, recalls: "We worked together. I got hurt on December 8th right where the water broke through so I was in the hospital with a fractured skull and a concussion of the brain when the disaster occurred. My brother was one of the men trapped down in the Knox Mine."

"The hole remained open for about two weeks," said Joe Stella, and he added, "it was maybe 150 feet wide at the surface of the water. They pushed large gondola cars into the hole but they were just sucked down like little match boxes. They finally had to dam off the river to one side of an island and fill in the hole with 1200 yards of concrete."

The Knox Mine disaster was certainly one of the worst disasters to ever hit this area. through some people may someday forget it, the families and friends of those involved will never forget.

Al Smelster, one of the survivors, is a member of St. Casimir's Church, Pittston; Dominic Kovaleski and Herman Zelonis, who lost their lives in the tragedy, were also members of St. Casimir's.

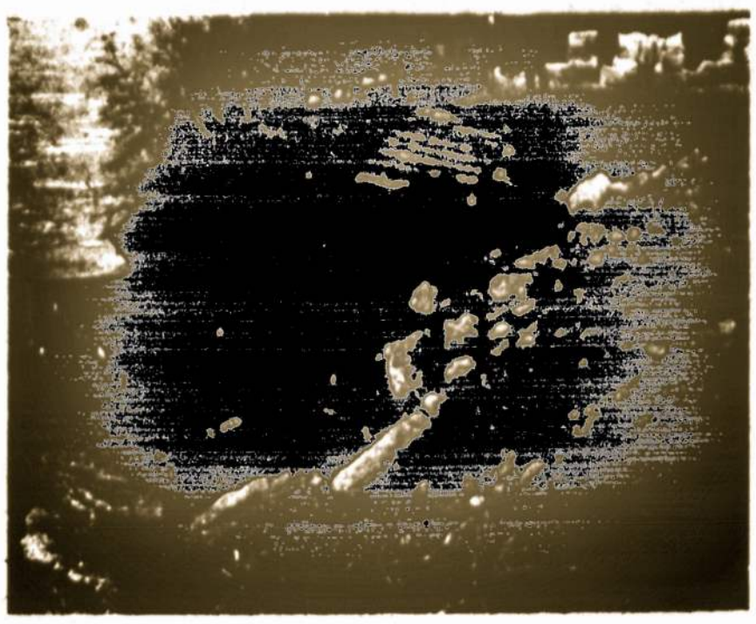

The scene at the Knox Mine shaft 22 years ago will never be forgotten by many of the area residents. Above some of the railroad cars which were used to try to block up the cave-in and stop the river water from rushing into the mine.

OBSERVANCE OF LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

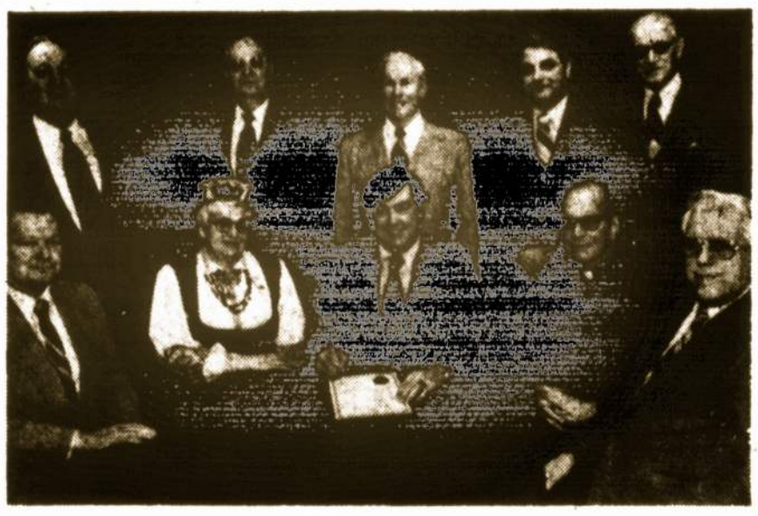

American - Lithuanians of various organizations joined together to observe the 63rd anniversary of Lithuanian Independence Day Monday, Feb. 16, in memory of the generation of Lithuanian freedom fighters and partisans who fought seeking freedom from tyranny and to defend Lithuanian national aspirations and national self-determination.

In recognition of the historic day, Mayor Thomas V. Mc Laughin called on residents of Wilkes-Barre to join friends and neighbors of Lithuanian ancestry in marking this historic observance.

With the mayor, seated, from left, are John Timalonis, financial secretary of the Tauras Club; Nellie T. Bayoras, Knights of Lithuania chairman of Lithuanian Affairs and president, District 7, Lithuanian Alliance; Mayor McLaughlin; Rev. Peter J. Alisauskas, pastor , St. Casimir's Church, Pittston, and spiritual advisor, Knights of Lithuania, Council 143; Charles Liscosky, executive director, Lithuanian Catholic Alliance.

Standing, Leon Butsavage, president, Knights of Lithuania, Council 143; Michael Sendrick, director, Tauras Club; Len Pallis, Lithuanian RC Alliance, Robert Prawdzik, Wilkes-Barre City Councilman; Professor V. Romanas, Lithuanian Alliance of America, District 7.

Seeking freedom from tyranny, Mayor McLoughlin pointed out, the Lithuanian people proclaimed their independence on February 16, 1918. Though their quest was later crushed and today Lithuania is a part of the Soviet Union, he noted, Americans of Lithuanian descent each year commemorate the anniversary. Since the thought of liberty still soars in hearts and minds of all Lithuanian descendants, the mayor continued, Americans and all freedom-loving peoples throughout the world join in their aspirations for freedom.

In keeping with the observance a special radio program was aired over radio station WILK Sunday at 10 p.m. Participating in the program were Msgr. Anthony J. Norkunas, Congressman James Nelligan, Paul Skiptunas, Pallis, Liscosky, Prof. Romanas. The program was under the direction of Ms. Bayoras and was dedicated to the people of Lithuania.

On February 16, under auspices of the Knights of Lithuania, Council 143, special flag raising ceremonies have been held on the lawn at Luzerne County Courthouse at 10 a.m. Rev. Father Alisauskas and former Congressman Raphael Musto participated along with members of various Lithuanian organizations, county and governmental officials. Chairman for this event was Ms. Bayoras. Prawdzik was coordinator.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms. Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

DOCUMENT NO. 26 OF THE LITHUANIAN HELSINKI GROUP

To: The Government of the USSR

Copies to: International Amnesty Organization, Editors of the daily *Tiesa*, Andrei Sakharov, The USSR Academy of Sciences.

At the 16th World Congress of Philosophers in 1978 in Duesseldorf, it was emphasized that spiritual blindness is by far more dangerous than the physical one and that at present it has reached epidemic proportions and represents a threat to society.

The correctness of this view was clearly confirmed by the treatment of the most famous defender of human rights in the Soviet Union—Andrei Sakharov, academician and Nobel Laureate, who was arrested several days ago and exiled from Moscow to Gorky.

We were not surprised by this. Promethean individuals (and A. Sakharov is worthy of that name) were hated and chained to the "rocks" in all centuries. After all, is history aware of a single humanitarian giant whose activity was not impeded by the always numerous spiritual pygmies, who almost constantly have held the levers of power in their hands.?

Who is A. Sakharov? First of all, he is a man who seeks liberty as the right to act on behalf of the good and a creator of a genuine peace and culture. He is one of the brightest beacons in the darkness of the 20th century, a man of heroic fortitude in his adherance to principles, courageous and steadfast in the life-and-death clash with the red middle ages and their inhumanity. His insight is deeper than that of other scientists, not only in physics but also in matters affecting society. Therefore, he is one of a few individuals who can lead the campaign to save perishing humanity. A. Sakharov's exiling where his activity will be chained, represents a great loss to all the people and nations of the world. The attempt to silence him at a time when the world crisis is constantly deepening is a crime against humanity.

In our view, disrespect for such individuals as Andrei Sakharov is tantamount to disrespect not only for the Universal Declaration of Human Rights and for the obligations freely assumed at Helsinki, but also for the international pacts relating to human rights which were ratified by the USSR Supreme Soviet and have acquired juridicial validity in the Soviet Union.

This is why we protest against the repression of Andrei Sakharov. And this is why we believe that the USSR government should demonstrate wisdom by returning Sakharov to Moscow.

Furthering Members of the Lithuanian Public Group for the Implementation of the Helsinki Agreements:

Ona Lukauskaitė-Poškienė, writer
Bronius Laurinavičius, Priest
Mečislovas Jurevičius, worker
Algirdas Statkevičius, physician-psychiatrist

January 23, 1980 (From Aušra (The Dawn), No. 20, January, 1980).

AUŠRA (THE DAWN), NO. 20

RECENT ARRESTS IN LITHUANIA

Additional information on the recently arrested Lithuanian patriots: **Antanas Terleckas** (October 30, 1979), **Julius Sasnauskas** (December, 1979), **Vytautas Skuodis**, and **Povilas Pečeliūnas** (both on January 9, 1980).

Terleckas has declared more than once that "he had his generation would not experience the joy of liberty—only the future generations will enjoy it." This idealist has sacrificed himself for the well-being of his country and his nation.

Julius Sasnauskas has just turned twenty. During his high school years in Vilnius, he was in close touch with Viktoras Petkus and Antanas Terleckas. He also had a talent for literature. For his "Lithuanian spirit," he was expelled from high school and drafted into the army. Back from the army, he tried to enroll in the Kaunas Theological Seminary, but was barred from it. He was also barred from other universities and special schools, because "this youth was already entered in the lists of individuals marked for destruction." Today, he is in the KGB cellars.

Vytautas Skuodis, born in Chicago (1929), was one of the Lithuanian scholars who "rejected today's conformism and refused to be content with the narrow sphere of activity allowed to them, while the problems of the spiritual domain would be reserved for the Communist Party .... In these difficult times, he sought support for his nation in Christian philosophy. He sought a free circulation of philosophical, political and sociological ideas .... In his remarkable study, *Spiritual Genocide in Lithuania*, he analyses data which he collected with great care and demonstrates how the Soviet authorities are trying to uproot the ethical and religious principles from the Lithuanian nation, to destroy its culture and was nurtured for centuries, and what an avalanche of soulless waste is being poured on the heads of the young generation in Lithuania."

"Skuodis and others also founded and guided the department for the protection of the environment at the University of Vilnius which prepared a large group of nature lovers who are so much needed in today's Lithuania, when the colonizers ... seek to destroy our natural resources and to distort our lanscape."

Skuodis was also a "profound and productive" scientist. He conducted "significant geological explorations" in Lithuania, Latvia, and Siberia. Many of his studies were published in various geological journals. He was about to take a leave of absence in order to start writing his doctoral dissertation. When he arrived in his department on January 4, dean Tarvydas, a "helper of the KGB," told him that he was dismissed on December 29, 1979, for "amoral actions," in accordance with article 287 of the Labor Code. Skuodis then inquired with the LSSR Minister of Higher and Special Secondary Education, H. Zabulis, asking him to explain what this "amorality" meant. Zabulis replied that Skuodis was teaching young people and simultaneously was engaged in "anti-Soviet activity," and such behavior is "amoral."

The Soviet authorities and their helpers should remember that the 12th Session of the U.N. General Assembly has adopted a resolution demanding protection for people who fight for the political self-determination of nations and for social progress.

Povilas Pačeliūnas, was born in 1928, taught the Lithuanian language in various high schools and amassed a huge library from his meager earnings. He was constantly concerned about Lithuanian affairs and worried about "our depressed and oppressed literature." When the interrogator asked him why he, a son of poor peasants, was fighting against the Soviet system, Pečeliūnas replied that he was fighting "not against a system, but against injustice." He categorically rejected the KGB offer to collaborate as the only way to avoid prison.

"The arrest of the four defenders of human rights in Vilnius shows that in its efforts to suppress the national rebirth of the nations oppressed by the USSR, Soviet imperialism does not stop short of any means ... Methods of physical genocide ... are used to suppress national movements." Terleckas, Sasnauskas, Skuodis, and Pečeliūnas today face a "threat of physical destruction." They need effective international assistance. "We also ask the citizens of Lithuania to grant these martyrs and their families all possible help. We ask the faculty of Vilnius University not to be indifferent to this painful fact."

Members of the Lithuanian National Movement

OBITUARIES

Stanley J. Blockis

Stanley J. Blockis, 80, of 11 1/2 Stark St., Pittston, was dead on on February 14 in the afternoon at Pittston Hospital. He had been stricken at home a short time earlier.

Born in Lithuania, he came to this country, to the Pittston area 72 years ago. He was a son of the late Joseph and Catherine (Kudircka) Blockis. Mr. Blockis was a retired employee of Radio City Shopping Center, Pittston. He was a member of St. Casimir's Church, Pittston, and the Holy Name Society.

Surviving are his wife, the former Mary Marcincavage; daughter, Mrs. Ann Terrana, Pittston; three grandchildren and a step-brother, Stanley Marcavage, Pittston. A son Joseph, died last month in Woodbridge, Va.

Buried February 17 with a Mass of Christian Burial in St. Casimir's Church. Interment in the parish cemetery.

Mr. Blockis was a member of LCA Lodge 7, Pittston.

WEEKEND RETREATS

The Benedictine Sisters of St. Joseph Convent, St. Mary's, Pa., are sponsoring "Search" weekends at the convent March 13-15 and June 12-14. During these retreat weekends, single women will reflect on the three vocations in life — marriage, single life and religious life. If interested, please contact Sr. M. Laura Vallimont, OSB, 303 Church Street, St. Mary's, Pa. 15857 or call (814) 834-2267 for reservations.

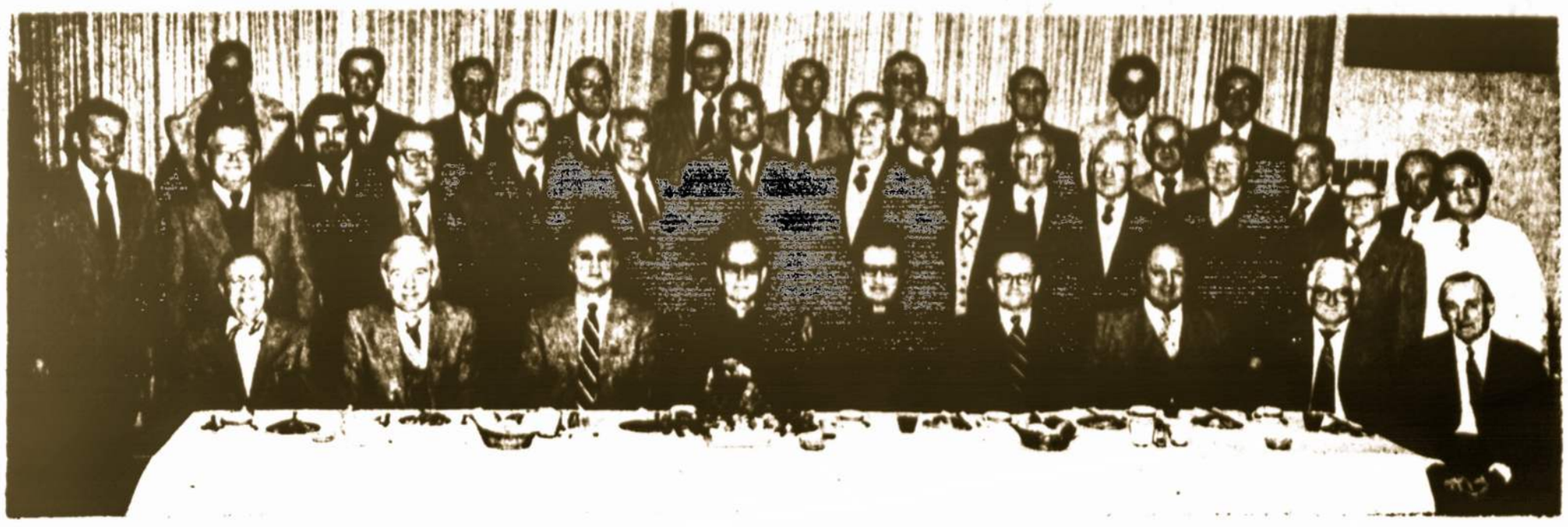

Officers of the Holy Name Society of St. Casimir's Church, Pittston, were invested January 11. All officers and trustees were unanimously reelected for the ensuing year. A catered breakfast was served immediately after the Mass. Seated, from left, George Nagy treasurer and captain of ushers; Frank Keder, recording secretary, Onofrio "Pep" Orlando, president; Rev. Peter J. Alisauskas, pastor and moderator, who gave remarks and offered benediction; Rev. Joseph Sibilano, OSJ, invocation, Peter Menchinsky, vice president; Leo Butsavage, first vice president; Joseph Rinkavage, financial secretary; Joseph Valvonas, trustee. Standing, trustees: Albert Bartush, Cas. Kizis, Sr., Larry Burdette, Al Chepalis, Stanley Abromavage, Ralph Tribendis, co-captain of ushers; Albert Savakinas, John Kwasniak, William Carey, Albert Kishkis, Raymond Saunders.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

MELTING POT HAS GROWN COLD

Lithuanian studies in Scranton, Pa.

A committee of U.S. Bishops has published a 4,500 word statement calling on Americans to welcome ethnic diversity and to unite in efforts to eliminate ethnic prejudice from national life.

"We urge all Americans to accept the fact of religious and cultural-pluralism not as a historic oddity or a sentimental journey into the past, but as a vital, fruitful and challenging phenomenon of our society," the bishops said in their statement, issued Jan. 4.

"Americanization does not call for the abandonment of cultural differences but for their wider appreciation," said the statement, published by the bishops' Committee on Social Development and World Peace.

The statement, titled "Cutural Pluralism in the United States," was developed in response to a request by delegates to the 1976 bicentennial Call to Action conference sponsored by the bishops in Detroit that the hierarchy give greater attention to America's ethnic riches and cultural diversity.

A subcommittee headed by Bishop Stanislaus J. Brzana of Ogdenburg, N.Y., wrote the statement.

Calling on both the church and the country at large to understand and accept cultural differences, the statement urged specific actions such as providing parish worship and religious education activities in languages other than English, teaching in Catholic schools about the church's broad range of cultural experience, including in seminary training, the history of ethnic communities and opening leadership positions in the church "to those of all ethnic backgrounds who are canonically eligible and qualified."

"We ask that the public and private sectors give consideration to those ethnic groups who have too long been unrepresented in large and important areas of American life," the statement said.

It is the purpose and mission of the Baltic Enterprise Association to promote interest in things Lithuanian through radio broadcasts, lectures, and cultural displays.

Gintaras Karosas, head of the Baltic Enterprise Association, recently explained over the radio, that the "melting pot" in the United States has grown cold, and that ethnicity is on the move. With renewed enthusiasm, Lithuanians are studying their past as a people. They are seeking traces of their cultural heritage and learning their language.

As a result of his radio broadcasts G. Karosas has been invited by many organizations to speak of ethnicity in the United States, its importance and meaning, and especially about the Lithuanians and their Fatherland by the Baltic Sea. The questions asked by the audience were many. Among them were such as these: Where can I get more information about Lithuania? What Lithuanian organizations should I join?

The questioning continued: Should we write to our Senators and Congressmen to get help for Lithuania's freedom? How can we help the political prisoners in Lithuania? Where can we learn the Lithuanian language, history, and customs? Are there any Lithuanian camp sites for children? Whom should we contact to make arrangements to visit Lithuania?

The questioning and sincere concern of the various audiences truly surprised the people and revealed that such desires, remaining deep in the Lithuanian consciousness, expressed themselves when the opportunity was available to receive answers.

As a result of this growing interest, Sister Virginia, a member of the Sisters of Jesus Crucified, has volunteered to teach Lithuanian language and culture at the University of Scranton. For registration contact Ronnie Davidson of the Office of Continuing Education, phone 961-7582. The Spring Semester will begin March 3th, Wednesday at 6:30 P.M. and continue every Wednesday for 10 weeks. Both beginners and advanced students are welcome.

REP. NELLIGAN REMEMBERS LITHUANIAN INDEPENDENCE

On February 15th, Congressman James L. Nelligan termed Lithuanian Independence Day a reminder of both one people's search for freedom and of the brutal totalitarianism of the Soviet Union."

He noted, "the commemoration of the 63rd anniversary of Lithuanian Independence Day Feb. 16, 1918, when the 20-member Lithuanian national Council proclaimed the nation's independence after hundreds of years of Russian domination.

"The freedom lasted until World War II and, Lithuania now is again under the domination of the Soviet Union," Nelligan added.

"Lithuanian Independence Day comes at a time when the Soviet domination of Poland once again has reminded us of the continuing threat posed by a power intolerant of even stirrings of freedom," Nelligan stated.

"While the headlines focus on Soviet tyranny in Poland and Afghanistan," he continued, "many Americans are unaware of the brutal colonial oppression in Lithuania."

Nelligan said the Soviet oppression included curbs on free speech, imprisonment of citizens for non-existent crimes, travel restrictions, harrassment of those who attempt to practice their religion. "Nevertheless," Nelligan said "hope remains."

He said commemoration of Lithuanian Independence Day is a "symbol of hope as well as a salute to the 1918 proclamation."

"Lithuanian Americans remind us that the peoples living in areas of Soviet domination trust us to champion their cause," the congressman said. "We must share the determination that those people shall again be free," he stated.

Nelligan will join other congressmen in speeches noting Lithuanian Independence Day on the floor of the house.

LCA MEMBER'S DEATHS

Mrs. Ursula Stasewicz — Lodge 222 — 9454 Ramona St., Bellflower, Calif. 90706. Died: October 31, 1980. Buried: November 6, 1980 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

Elena Paulikas — Lodge 265 or 222 — c/o Jonas Mikulionis, 4225 Gunther Drive., Sterling Heights, Mich., 48077. Died: December 30, 1980. Buried: January 3, 1981 St. Hedwig's Cemetary, Detroit, Mich.

Mrs. Grace Wayna — Lodge 83 — 420 Marlton Pike, Cherry Hill, N.J. 08034. Died: January 3, 1981. Buried: January 6, 1981 Cathedral Cemetery, Scranton, Pa.

George Zurevičius — Lodge 30 or 222 — (George T. Zurewich), 5 San Juan Court, Berkeley Twp., N.J. Died: January 8, 1981. Buried: January 9, 1981 Ocean County Memorial Park, Toms River, N.J.

Mrs. Josephine Macukevich — Lodge 133 — 220 Quay St., E. Wandergrift, Pa. 15629. Died: January 10, 1981.

John Zaunis — Lodge 142 — 3452 West 54th St., Cleveland, Ohio 44102. Died: November 1, 1980. Buried: November 5, 1980 All Soul's Cemetery, Chardon, Ohio. Mr. Zaunis was Secretary of Lodge 142, Cleveland.

Joseph Gribauskas — Lodge 249 — 15 Snedeker Rd., Wheeling, W. Va. 26003. Died: January 8, 1981. Buried: January 10, 1981 Greenlawn Cemetery, Moundsville, W. Va.

TAURAS CLUB MEETS

The Tauras Club of Luzerne County met February 3 at Alexis Restaurant, Lee Park. William Bonsavage presided.

The following were appointed chairmen of committees for the year.

Membership: Joseph Sukaloski and Leo Petrowski, Sr., Social Activities: John Timalonis and Paul Skiptunas; Public Relations: Dan Stadulis; Sergeant-At-Arms: Leo Petrowski, Jr., and Frank Nadwodney; Foreign Relations: Matt Brussock.

The annual Installation of Officers Dinner-Dance took place Saturday, Feb. 28 at Madey's Restaurant, Alden.

FIVE PARISHES HOLD COMMUNION BREAKFAST

Representatives of five parishes met recently and formulated plans for the annual "Men's and Boys' Communion Breakfast" on Sunday, March 8. The host parish was the Holy Trinity Church, East South Street, city, where Msgr. Anthony Norkunas is pastor.

The following parishes participated: St. Mary's of the Maternity, Park Avenue; St. Joseph's Slovak, Hillside Street; St. John Byzantine Rite Catholic, Wilkes-Barre Township; St. Joseph's Monastery, Wilkes-Barre Township, and Holy Trinity, East South Street.

Mass was celebrated in the Holy Trinity Church at 9 a.m., followed by a breakfast served in the church auditorium. The speaker was Edward Rutkoski, a renown athlete from the West Side, having starred in football in high school, college and with the Buffalo pros.

Members of the committee, seated, from left: Paul Makuch, St. Joseph's Slovak; Msgr. Anthony Norkunas, pastor, Holy Trinity; Chairman Anthony Snipas, Holy Trinity; Edward Bartz, St. Mary's Maternity. Standing: Elmer Petlock, St. Joseph's Slovak; Ronald Royek, St. Mary's Maternity; Stanley Kaminski, Holy Trinity, and Joseph Patackis, St. Joseph's Monastery.

"Garse" galima įsigyti šias knygas

(Lietuvių ir anglų kalbomis)

Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina $8.00

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina $8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina $8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina $10.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina $4.00

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina $2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina $3.50

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59 metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail Telesforas Valius. Kaina $4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina $4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Supression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... $2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley $6.00

The Brothers Domeika, a novel,Liudas Dovydėnas; translated by Milton Stark $6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas $9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina $2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis $5.00

"Garso" Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703